

KRISLAI

Dainininkas Robeson.
Aštrūs žodžiai ir Gražūs
Darbai.
Kiek Uždirba, o Kiek
Tegauna.
Jei Kalėdos Būtų
Amžinos.
Rašo A. B.

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$5.50 Metams
Brooklyne \$7.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai,
Vienytės! Jūs Nieko
Nepralaimėsit, Tik Re-
težiūs, o Išlaimėsit
Pasaulį!

No. 305

Telephone STagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gruodžio (Dec.) 29, 1936

Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXVI, Dienraščio XVII

Jūrininkai Prieš Copelando Juodraščių Knygeles

SAN FRANCISCO, Calif. — Streikuojantieji jūrininkai nieku būdu neprisims valdiškai-kompaniškų knygelių, kurios jiems brukamos pagal Copelando įstatymą. Šis įstatymas reikalauja, kad jūrininkai būtų įrašomi, kaip jūrininkas dirbo bei elgėsi kiekviename laive. Jūrininkai sako, kad Copelando knygelės tarnauja kaip juodieji sarašai (black lists) prieš kovingus laivų darbininkus.

Hitlerio Karo Laivai Atimsią Nazių Ginklų Laivą iš Ispanijos

BERLYNAS. — Čia plačiai kalbama, kad šeši Vokietijos karo laivai visais garais plaukia į šiaurini Ispanijos uostą Bilbao, idant paluosuot nazių prekybos laivą "Palos".

Valencia, Ispanija. — Ispanijos respublikos vyriausybė tvirtina, kad Vokietijos laivas "Palos" vežė 1,500 tonų ginklų ir amunicijos Ispanijos fašistam. Ispanijos šarvuotaisiais suėmus tą nazių laivą, rado jame ir tris Ispanų fašistų vadus.

Berlynas. — Neoficialiai pranešama, kad Hitleris renčiasi pasiūst dar dvi divizijas savo karių ir 150 lakūnų talkon Ispanijos fašistam.

Nazių valdžia bando tautai užginčyti.

Gaisras Sunaikino Na- zių Požeminį Gelžkeli

BERLYNAS. — Per gaisrą gruod. 27 d. išdegė žymi dalis naujai statomo požeminio gelžkelio. Ugnis sunaikino beveik visą vienų metų darbą. Tai jau antra nelaimė toje "subveje", kuria taip didžiavosi naziai. 15 mėnesių atgal, įėjusius "subvei" tapo užmušta keli darbininkai. Dabartinio gaisro priežastis dar nežinoma.

Bestatant Maskvos požeminį gelžkeli nebuvo jokių panašių nelaimių.

Doncaster, Anglija. — Prie 3,000 mainierių, sustreikavusių 6 savaitės atgal, prisidėjo dar 8,000. Kovoja už žmoniškesnes algas.

apie penkis šimtus milijonų dolerių (\$500,000,000). Pernykštę gamybą viršys 46 nuos. Yra ko pasidžiaugti.

"Keleivio" redaktorius Michelonas nesupranta, kodėl prie jo pradėjo kabinėtis "Naujosios Gdynės" čyfai. Mes suprantame ir pasakysime: Todėl, kad Michelonas stoją už bendrą frontą ir dalyvauja pastangose apvienyti Amerikos lietuvių pažangiąją visuomenę. Sklokos didvyriams tas visai nepatinka.

INDIJOS TAUTINIAME KONGRESE SKELBIAMA KOVA PASILIUOSAVIMUI NUO ANGLIJOS

Kongresas Sveikina Ispanijos Liaudies Didžią Kovą prieš Fašizmą; Pirmininkas Reikalauja Pilnos Demokratijos Indijai; Pageidauja Socializmo

FAIZPUR, Indija. — Me-
tiniame indėnų Tautiniame Kongrese grd. 27 d. jo pirmininkas P. J. Nehru savo kalboje šaukė priešintis naujai konstitucijai, kurią Anglija užkaria Indijai, ir reikalavo, kad indėnai neužimtų jokios vietos angliškų valdžios mašinerijoje Indijoje. Jis sakė, kad naujoji konstitucija tik užtvirtina Anglijos imperializmą Indijoje. Indijos tautininkų vadas Nehru reikalavo, kad Anglija pripažintų jo šaliai pilną demokratiją su visiškai laisvu steigiamuoju seimu ir tokia valdžia, kokią tas seimas įkurtų. Sako, "šis kongresas stoją už pilną demokratiją, ne už socializmą, bet aš tikiuosi, jog įvykių logika prives prie socializmo, kuris atrodo vienatinis vaistas nuo blogumų, ku-

rieš fašistus. Nehru savo kalboje taipgi atžymėjo, kad nors "Anglijos imperializmas demokratiškai šneka, bet jis vis labiau krypta linkui fašistinių šalių." Indėnų kongreso komisija šaukia visus valstiečius, darbininkus, studentus, tautinius biznierių ir rašytojus bei laikraštinkus išvien kovoti delei Indijos paluosavimo iš po Anglijos jungo.

Chiang Kai-shek Apleisias Valdžią iš Gėdos, kad ji Buvo Suėmęs C. Hsueh-liang

Nauju Ministeriu Pirmininku Gal Būsiąs Chiang Kai-sheko Žentas, pas Kurį Vieši Banditas Generolas

Shanghai, Činija, grd. 28. — Paleista devyni Činijos valdininkai, kuriuos banditas generolas Chang Hsueh-liangas buvo suėmęs Šian mieste, Shensi, sykiu su Činijos diktatorium Chiang Kai-sheku. Jie dabar atsikrėdo į šalies sost miestą Nankingą. Būsia iš Šiano išlaisvinta ir eilė kitų Chiang Kai-sheko valdininkų.

Tarp dabar išlaisvintų yra vidaus reikalų ministris gen. C. Tso-ping ir karo vice-ministeris Chen Cheng.

Gen. Chang Hsueh-liang dabar vieši Nankinge pas Chiang Kai-sheko švogeri T. V. Soong ir laukia bausmės, kokią jam skirs valdžia už suėmimą Chiang Kai-sheko ir kitų valdininkų.

Soong gal tapsiąs pirmininku valdžios Pildančiosios Tarybos, arba ministeriu pirmininku. Nes Chiang Kai-shek esąs labai susigėdijęs, kad gen. Chang Hsueh-liang buvo jį paėmęs nelaisvėn. Kalbama, gal Chiang Kai-shek pasiduos balsavimams. Jis, girdi, sutiktų pasilikt Činijos valdžios galva tik tokiam

Per Šventes Žuvo 688

Washington. — Skaičiuojama, kad kalėdose ir jų tasoje šeštadienį ir sekmadienį buvo automobilių nelaimėse užmušta virš 688 žmonių visose Jungtinėse Valstijose.

Kūbos Valstiečiai Reikalauja Padalint Dvarų Žemes

HAVANA, Cuba. — Įvyko valstiečių demonstracija ties naujo, fašistinio prezidento Bru palocium. Jie reikalavo, kad jis atimtų didelę dalį žemių iš stambiųjų dvarininkų ir padalintų jas mažžemiems ir bežemiems valstiečiams. Demonstrantai priminė, jog buvęs prezidentas M. Gomez žadėjo tautai padaryti. Gomezą iš prezidentystės išmetė fašistinė pulkininko Batisto šauka.

Anglija ir Francija Prieš Savanorių Siuntimą į Ispanijos Karą

BERLYNAS. — Francija ir Anglija grd. 27 d. atsiuntė Hitlerio valdžiai perspėjimą prieš neva "savanorių" karių siuntimą į Ispaniją (talkon fašistam).

Panašūs perspėjimai pasiūsti ir Italijos ir Portugalijos valdžioms.

Anglijos ir Francijos valdžios "matė reikalo" taipgi pasiūst notą Sovietų Sąjungai prieš savanorių pagelbą Ispanijos respublikai.

Sovietų Rusijos Rinkimai Pagal Naują Konstituciją

MASKVA. — Neužilgo įvyks rinkimai Sovietų Rusijai pagal naująją konstituciją. Jie bus daromi tiesioginiu, slaptu balsavimu.

Amerikos Iplaukos Pa- siveją Gerovės Metus

Washington. — Visose Jungtinėse Valstijose šiemet būsia gauta \$60,000,000,000 iplaukų, sako šalies prekybos ministeris Roper. Siemietinės iplaukos, turbūt, pasivysiančios 1929 m.

Be to, Roper tvirtina, būk šiemet \$666,000,000 daugiau išmokėta negu pajamų gauta; o 1932 m. buvo apie \$10,000,000,000 daugiau iplaukų gauta negu išmokėta. Sulig to, prekybos ministeris įžiūri platesnį iplaukų pasklaidymą, taigi ir didesnę žmonių gerovę. Bet ši jo išvada yra labai abejotina. Nes tikresniais skaitliavimais Amerikos Darbo Federacijos ir kitų įstaigų, kapitalistai pasilieka sau vis daugiau ir daugiau pelnų, lyginant su tuom, kiek jie išmoka darbininkams.

Los Angeles, Calif., grd. 28. — Bijoma, kad galės būt žuvs didelis United Airline lėktuvas su 12 žmonių. Jis skrido iš San Francisco į Los Angeles.

Nanking, Činija, grd. 28. — Pranešama, kad Činijos generolas, Yang Fu-cheng vis dar maistinkauja Shensi provincijoje prieš centralinę Činijos valdžią.

Madridiečiai Ištaškė Du Smarkiausius Fa- šistų Antpuolius

Anglų Darbietis Reikalauja Ginklų Ispanijai

LONDON. — Anglijos seimo atstovas darbietis John McGovern, sugrįžęs iš Ispanijos, po karo frontų apžiūrėjimo, reikalauja, kad valdžia tuojaus praleistų ginklų Ispanijos respublikai. Jis sako, kad Ispanijos liaudis kovoja ne tik su ispanais fašistais, bet su visu tarptautiniu fašizmu. McGovern pats matė, kaip Mussolinio ir Hitlerio armijos išvien su Ispanijos fašistais kariauja itališkais ir vokiškais ginklais prieš darbo žmones. Jis negali atsištebėti Ispanijos darbininkų ir valstiečių karžygišku kovoj su puikiai išlavintais ir naujoviškai ginkluotais priešais.

Nachališkas Vaikvagiis

Tacoma, Washington. — Koks tai maskuotas ir ginkluotas vaikvagiis išmušė stiklą Dr. W. Mattsono namo "porčių", grūdomas revolveriu, palieję tylėti daktaro dukteriai, 14 metų mergaitei, ir jos draugei; nasigrobė daktaro sūnų Charlesą, 10 metų amžiaus; numetė ant grindų raštuką, reikalaujantį \$18,000 už vaiką, ir paspruko.

Mirė Kaizerinis Generolas Von Seeckt

BERLYNAS. — Mirė generolas Hans von Seeckt, 71 metų amžiaus, buvęs Vokietijos armijos galva po pasaulinio karo. užkietėjęs kaizerininkas. Iš tos vietos pašalintas, naskui jis tarnavo kaipo Činijos fašistų Chiang Kai-sheko valdžios karinis patarėjas.

Ex-Karalius su Kaimiečiais Dainuoja, Švilpauja

ENZESFELD, A u strija. — Buvęs Anglijos karalius Edwardas per kalėdas pas baroną Rotschildą dalyvavo varžytinėse švilpimo ir kaimiškų dainų dainavimo. Jis priėmė ne tik miestelio triubocių orkestrą, bet ir kaminakrečius, kurie, kaip jam sakytą, reikią gerą laimę. Atrodo, kad be karališkų ceremonijų ščia jis smagiai jaučiasi, negu būdamas karalium Londone.

Darbininkai Pavarė Majora. Nepildžiusį Prižadų Ville Franche, Francija. — Darbininkai per savo masines demonstracijas priverstę pasitraukt iš vietos majora, vadinamą "radikalą socialistą", kuris laužė savo prižadus, duotus darbininkams pirm rinkimų.

Priešai Atmušti Mylią At- gal; Žuvo 600 Fašistų

MADRID, grd. 28. — Fašistai pirmadienio rytą vėl šturmu bandė prasliaužti Madridą, bet liko atmušti panašiai, kaip ir sekmadienį.

Pirmadienio mūšyje liaudies milicininkai nukovė bent 200 priešų. Sekmadienį fašistai visu smarkumu puolė Madridą kanuolėmis, tankais, bombomis ir kt. Bet Madrido gynėjai juos ne tik atmušė atgal, ale ir beveik mylią nuvijo toliau į pietus nuo miesto linkui Carabanchel. Šiame ruože liaudies milicininkai iš fašistų vieną svarbią karinę poziciją.

Sykį fašistai buvo persimetę per Manzanarės upę ir užėmė Šiaurinę geležinkelio stotį; bet tarptautiniai legionieriai ir liaudies milicija juos greit iš čia išmušė. Bebegant fašistam atgal, suvirto į upę ir žuvo keturi jų tankai. Nelaimingame fašistam sekmadienio mūšyje žuvo 400 jų karių.

Madridą gvnėjai kontratakuoja priešus šiaurvakariname ir pietiniame miesto frontuose.

EXTRA!

Madrid, grd. 28. — Padarydami krušinančią kontrataką, Madrido gynėjai atmetė fašistus dvi mylias atgal ir vakarus nuo Manzanarės upės.

Burgos, Ispanija, grd. 28. — Fašistai skelbia, kad valdžios milicininkai "nuolat traukiasi atgal" pietiniame fronte ties Montares.

Roma, grd. 28. — Pranešama, kad Mussolinis laikinai suturėjęs "savanorių" karių siuntimą Ispanijos fašistams ir atšaukęs savo kapitoną grafą Rossi iš Balearic salų, kur jis šeiminkavo kaip ispanų fašistų komandierius. Gal Italijos valdžia nusileisianti spaudimui, kurį Anglija ir Francija daro prieš "savanorių" siuntimą Ispanijos fašistam.

"Elektrinė Akis" Perspėja Automobilistus

ATLANTIC CITY, N. J. — Įtaisyta "elektrinė akis" gatvėse pati savaime perspėja per greitai važiuojančius automobilistus. Jei gu tik kuris automobilis persmarkiai bėga, "elektrinė akis" tuojaus parodo jam raudoną šviesą, kaip perspėjimo ženklą.

LAISVE

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY

The Laisve Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.50
Foreign countries, per year	\$7.50
Canada and Brazil, per year	\$5.50
United States, six months	\$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$4.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, six months	\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Tai Buvo Tiesa

Tuojuo, kai Chiang Kai-shekas buvo suimtas, Sovietų Sąjungos spauda pareiškė, jog čia bus prikišę nagus Japonijos imperialistai. Jie, nurodinėjo "Izvestija" ir "Pravda", tiesioginiai ar netiesioginiai darė įvairias kombinacijas su Chang Hsueh-liangui ir gal būtų net su Chiang Kai-sheku.

Kad tai buvo tiesa, patvirtina pastarųjų dienų įvykiai. Štai Chiang Kai-shekas paliosuojamas ir su juo drauge į Nankingą vyksta jo suėmėjas, generolas Changas. Pastarasis prašo Chiang Kai-sheko valdžios jį bausti ir bausti sunkiai, o Chiang Kai-shekas iš savo pusės, ragina savo bičiulius jo suėmėjo nebausti.

Tikras chiniškas čapsū! Bet už to visko, be abejo, slepiasi kokia tai kombinacija, kuri išaiškės galbūt tik už kiek laiko.

Žygiavimas į Washingtoną

Workers Alliance of America—bedarbių organizacija—išsiuntinėjo visom organizacijom ir draugijom, o taipgi darbo unijom, atsišaukimus, raginančius rinkti delegatus ir sausio 15 dieną siųsti Washingtonan.

Tasai žygiavimas Washingtonan turi apimti visą kraštą, tiek darbininkus, tiek fermerius, tiek intelektualus. Suvažinę delegatai reikalauja Jungtinių Valstijų kongreso sekamų dalykų:

Palikimo ir prapildimo WPA darbų.
Pakėlimo darbininkams algų 20 nuosimčių.

Už įvedimą federalės pašalpos bedarbiams.

Už paskyrimą \$1,250,000,000 sumos pinigų paminėtiems tikslams.

Kad pravedus šiuos reikalavimus, Workers Alliance of America šaukiasi ir visokias darbo žmonių organizacijas ir draugijas kuoveikiausiai rinkti savo delegatus ir siųsti juos Washingtonan.

Smulkmenos apie delegatų rinkimą bus pažymėtos laiškuose ir spaudoj vėliau.

Mes raginame visas lietuvių darbininkų organizacijas rinkti savo delegatus ir siųsti į šį taip svarbų suvažiavimą. Jei tik bus dėta pastangų, suvažiavimas bus padarytas didelis ir ryškus, tai, aišku, valdžia bus priversta su jo reikalavimais skaitytis.

Arthur Brisbane

Pereitą penktadienį numirė žymus laikraštininkas—reporteris, kolumnistas—Arthur Brisbane. Jis turėjo 72 metų amžių ir dirbo iki paskutiniųjų valandų savo gyvenimo.

Brisbane rašė Hearsto laikraščiams ir gaudavo į metus algos 260 tūkstančių dolerių. Tai geriausiai apmokamas laikraštininkas Amerikoje. Hearsto ir kituose laikraščiuose jis rašydavo kasdien kolumną, pavadintą "Today" (Šiandien), kuri pasirodydavo net 200 laikraščių. Be to, jis rašydavo savaitinę apžvalgą kolumną, spausdinamą dar didesniais skaičiais savaitraščiu. Hearstui Brisbanė dirbo apie 40 metų.

A. Brisbane, tėvas yra buvęs socialistas, o jis, iš karto radikalus, o vėlesniu laikais reakcionierius—tokis, kaip pats Hearstas. Su Hearstu Brisbane buvo susirišęs finansinai. Sakoma, jis buvo įvedinęs Hearsto laikraštinių biznį daug pinigų. Be to, Brisbane, turėjo įdėjęs daug pinigų aliejaus laukuose ir šiaip neįduodamas turtan—namuose, viešbučiuose, etc.

Aišku, jis buvo kapitalistas, kaip ir pats Hearstas. Dėlto, matyti, jis ir gyne šią sistemą, kuri jį tokiu padarė. Jis neapkenė revoliucinio darbininkų judė-

jimo, kandžiojo Sovietų Sąjungą, išjuokė ir puolė komunistus ir visus, kurie kovoja už naują visuomenę.

Nepaisant, kad jis buvo reakcininkas, iš tų jo darbų galima ir pasimokinti. Visų pirma, Brisbane buvo darbštus. Jis nuolat ir nuolat dirbo, rašė, skaitė. Kur jis važiuojo, ten turėjo su savim diktafoną, į kurį įkalbėdavo savo straipsnius, kuriuos sekretorės paskui nurašydavo.

Jis mokėjo gambiai rašyti—rašyti idomiai ir paprastai, suprantamai. Dėlto nemažai žmonių pirkdavo iš Hearsto spaudą tik tam, kad paskaitytų žinių interpretacijų, aiškinimų, kuriuos Brisbane mokėdavo populiariškai (žinoma, savotiškai) išaiškinti.

Išeinant iš to, Brisbane mirtis gali užduoti didelį smūgį Hearsto spaudai, kuriai šiuo tarpu pažangieji darbininkai skelbia boikotą.

Su Brisbane'o mirtimi, reakcinė buržuazija neteko didelio savo laikraštiniško ir jos reikalų gynėjo.

Darbininkų klasė, žinoma, Brisbane's nesigali ir dėl jo mirties neliūdės.

Kas Bus su Ossietzko Pinigais?

Kaip žinoma, žymus Vokietijos pacifistas ir anti-fašistas, Karl von Ossietzky, šiemet laimėjo Nobelio taikos dovaną, su kurią jis gaus didelę sumą pinigų, apie 150,000 švedišku kronų. Bet tie pinigai dar tebestovį Švedijoje, nes Ossietzky neatsvyko jų pasiimti, jo Vokietijos fašistai neišleido.

Dabar Vokietijos fašistai reikalauja tuos pinigus siųsti Vokietijai. Bet Švedijos spauda nurodo, kad tai nebus tikslu.

Kaip greit tie pinigai bus atsiųsti Vokietijon, taip greit fašistai juos konfiskuos. Dėlto darbininkai švedijos spauda reikalauja laikyti Ossietzkyui priklausančius pinigus Švedijoje, kol Ossietzky atvyks pats ir juos pasiims. Pasiėmęs, jis žinos, ką su jais daryti.

Mes manome, kad taip būtų teisingiausiai pasielgti.

Gomez Prašalintas

Kubos diktatorius Batista, pagaliau, suorganizavo kongresą ir senatą taip, kad šie pašalino prezidentą Mariano Gomez ir jo vietoj pastatė buvusį vice-prezidentą Federico Laredo Bru. Pastarasis pažadėjo pildyti Batistos įsakymus.

Kaip žinia, prezidentas Gomez buvo pareiškęs, kad jis vetuos (neuzgirs) kongreso nutarimo uždėti ant cukraus naujus taksus palaikymui militariskų mokyklų. Dėlto jis buvo pašalintas iš vietos. Kitais žodžiais, dabar Kubą valdys Batista, su savo karininkų klika, o Bru tebus tik "rubber stamp", kaip sako anglai, tik priedanga diktatūrai.

Kubos valdandiose sferose labai daug įtakos turi Amerikos kapitalistai. Be abejo, šis žygis buvo padarytas su jų žinia ir su žinia Amerikos ambasadoriaus Kuboje.

Na, o prezidentas Rooseveltas, kuris Buenos Aires konferencijoj taip garsiai kalbėjo apie demokratijos paturėjimą, tyli ir matyti nieko nesakys!

"Liaudies Balso" Vajus

Kanados lietuvių darbininkų savaitraštis "Liaudies Balsas" paskelbė vaju už gavimą naujų skaitytojų ir sudarymą mažiausiai pusantro tūkstančio dolerių palaikymui laikraščio tūku, kokių jis eina šiuo tarpu.

Dabar "Liaudies Balsas" yra didelis savaitraštis, šėsių pusl., talpinas daug žinių ir straipsnių. Be abejo, kanadiečiai ir Jungtinių Valstijų lietuviai darbininkai pribus savaitraščiu taltkon ir užtikrins jo išėdinėjimą dideliu ir žingeidžiu.

Po draug patį "Liaudies Balso" redakcija priduria:

Tik pažvelgkite į aukotojų sąrašą ir matysite, kaip draugai ir draugės įvertina spaudą. Aukos po \$10.00, po \$5.00, po \$3.00, \$2.00, \$1.00 ir t.t. Kai gali kitaip pavadinti tokį reiškinį, jeigu ne brangiūmu savo lietuviško darbininkiško laikraščio? Tie draugai ir draugės gerai žino, kad jų įdėta desimkė, penkinė, doleris ar centas į darbininkų spaudą, reiškia visiems darbininkams abelnai tvirtesnį organizuotumą, didesnę algą, didesnę pašalpą, didesnę teisę, kad ne tiesioginiu keliu, reiškia didesnį smūgį išnaudojotams. Todel buržuazija, ir žmonės norintai pasitarnauti buržuazijai, deda dideles pastangas, kad darbininkiška

KUNIGUČIAI IR MERGINŲ KINKUTĖS

Vieną vakarą turėjau reikalo važiuoti viršutinėn miesto dalin. Pasiimu požeminį traukinį. Įlėjęs vagonan, atsistoju prie stiebelio, nes visos sėdynės buvo užimtos.

Antroj pusėj vagono, prieš mane, taipgi prie stiebelių atsirėmę stovėjo du jauni kunigučiai. Jie stovėjo ramiai, nešizvalgydami, ir skaitė po mažą knygėlę, — panašią į "mažą aukso altorėlį." — kaip Lietuvoj jauni vyrai, kad skaitydavo.

Privaziavus kitą stotį, vieni važiuotojai išėjo laukan, o kiti — vidun. Nors nemažai išėjo laukan, vienok nemažai ir į vidų suėjo. Todel sėdynių, kad ir pasidarė tuščių, jos beveik visos tuojuo ir vėl tapo užimtoms.

Netoli manęs dvi sėdynės dar buvo tuščios. Į jas jau tikėsi sėstis tie kunigučiai. Bet tuo pat kartu atėjo, kaip newyorkiečiai sako, du gražučiai "daikteliai" — dvi gražios, gražučių mergytės, taipgi įsėdamos sėdynių. Tada pastebėjė, kunigučiai ūmai kilstelėjo skrybėles ir užleido mergytes sėstis. Jiedu vėl pasitraukė prie stiebelių, ir vėl atsistojo toj pat vietoj, kur pirmiau stovėjo.

Is nuozuiros kunigučiai kalgėjo būt katalikų. Jų aprėdai buvo juodi, kalmierius nešiojo atžagariai. Mažos jų knygutės buvo su pauksuotais kryželiais.

Nors kunigučiai atsistojo savo vietose vėl pradėjo skaityti knygeles, tačiau jiems parūpėjo ir tos dvi gražučių mergytės, kurios dabar apie ką tai klegėjo. Jie būk tai žinėjo knygėlėsn, tačiau jų akys karts nuo karto vis kilsterėjo ir žvilgtelėjo į mergytes. Juo toliau, tuo, matytis, jiems ėjo prastyn skaitymas. Pagaliau, pastebėjau, visai jiems pradėjo mailytis skaitymas, ir nebežinojo, ką daro. Atrodė, jog velniukštis jų maldas jau ant uodegos nešė...

Juo jie daugiau žvelgė į mergytes, tuo mergytės daugiau tatau pastebėjo ir dar daugiau klegėti pradėjo. Ir, matytis, jausmų sujundintos, mergytės užsidėjo kojas ant kelių. Tokiu būdu suknelės pasikėlė gan augstai, kad netik gražios, patraukiančios blaudukės matėsi, ale jau buvo galima ir kinkutės augščiau kelių pastebėti.

Kunigučiai, buvo pastebimai, jau visai minčių nebesuėdė, apie ką skaitė. Nors jų knygelės dar rankose buvo, vienok į jas jau mažai bežiūrėjo... Biskutį jiedu paraudo, viens į kitą pasišypso ir į mergytes pažiūrė.

Pagalios, matytis, širdelės jų pradėjo plakti tankiai meilės jausmu, jie visai hustojos skaitė. Knygeles įsikiso kišenėsn ir pradėjo tarp savęs kalbėtis, juokauti ir, buvo gerai galima pastebėti, pradėjo su gražuolėmis flirtuoti...

Jiedu jau buvo apimti tokiu jausmu, kad nebežinojo, nei ką daro. Jau net visi žmonės pastebėjo ir sužiuro, kad jauns kunigėlius meilės jausmai sujundino... Visi vagonė pradėjo viens su kitu net juokauti pašnibždomis iš kunigėlių elgesio su gražuolėmis.

Beflirtuodami, matytis, kunigėliai privaziavo prie stoties, kur jiems reikia išlipti. Viens iš jų tik žvilgt į gražuolę mergelę, ir pastebėjau jų akys susidūrė...

Tad, pastebėjau, ji dar apėmė didesnis širdies jausmas; ir jis būk tai pradėjo žiūrėti į skelbimus ir taip dairytis, nežinodamas, kur akis dėti. Tuo pat sykiu jo draugas jam kumštėlėjo eiti laukan, nes traukinys sustojo. Bet šito būta manyta, kad pirmasis jam kumštėlėjo todėl, kad jo ir mergytės akutės susidūrė gan meiliai.

Porą sekundų kunigučias pastovėjęs kai kokiame sapne, pabudo iš jo ir pastebėjo, jog jam čia reik lipt iš traukinio. Jis greit sukosi prie durų, bet jos jau paskutinį colį baigė užsidaryti. Pamatęs, jog teks pravažiuoti pro savo stotį, puolė per žmones, kurie jau dabar beveik kvatojosi iš jo padėties prie galutinių durų. Ant jo laimės, tos durys nors ir jau baigėsi darytis, tačiau jas dar buvo galima atstumt. Jis greit ranką užkišo ir atstumduris atgal, ir išspruko laukan.

Nieko čia stebėtino, kad gražios mergytės ir dalios jų blaudytės sužadino jaunų kunigūčių jausmus iki to laipsnio, kad jie pamiršo net apie savo maldas, šventenybę, celibatą ir kitus kunigiskus nudaivismus. Niekas jų ir kaltinti už tai nekalina ir negali. Juk tai yra gamtos veiksmas ir natūralumas. Ir juk ne vienas mes vyriškiai esame pravažiavę stotį-kitą dėl mergužėlės. Taip jau mat yra. Kaip angliai sako: "That's what makes the world go around (Tas pasaulį ir suka)."

Kas mums nepatinka, tai tas katalikų kunigų veidmainiavimas ir svieto apgaudinėjimas. Ot, jie sako ir nuoduoda, būk ji pasisventę dėl žmonių "išganymo," ir užėmę Kristaus vietininkų vietas ant šios "griešnos" žemės, atsiskaidami nuo visų svieto marnasčių ir gamtos reikalavimų, užlaikę celibatą didžiausioj šventenybėj.

A. Gilman.

Gemalai Ore

John L. Rice, Gydytojas

(New Yorko Miesto Sveikatos Komisijonierius)

Buvo laikas, kuomet buvo tikima, kad daugumas, jeigu ne visos, limpančios ligos buvo ore pernešamos. Bet su mūsų šių dienų susipažinimu su ligų perdavimu, būdais, surašas ore pernešamų ligų vis tapsta mažesnis. Yra faktas, kad kuomet daugiau mes tyrinėjame perdavimą ligų, tuo mažias oras įpainiotas. Netaip labai senai mes manėme, jog maliarija buvo blogu ore perduodama, bet ištikro rasta, kad ją užkrėtė uodai. Bet vistik daug medikališkų vyrų ir paprastų žmonių vis tiki, kad žemė, oras ir liga kaip nors susijungę, bet su tikresniu žinojimu apie ligų perdavimą prienėstis ir būdus, kaip tai karštligės ir choleros, visiems aišku, kad oras yra mažas faktorius. Kad ligų gemalai randasi ore, niekas negali užginčyti, ir kelių rūšių, bet jie nepasilieka gyvais gan ilgai, kad pagimdyti kokį užkrėtimą.

Be Sveikatos Departmento išlipdyti apgarsinimai, kurie skaitos "Uždengk savo Kosulį ir Čiaudulį" netur susikirst su viršminėtu pranešimu. Čia jau mes kalbame apie šviežias seiles iš nosies ir gerklės, kurios perduodamos vieno asmenio kitam, į kelias minutes arba kelias sekundas. Po tų aplinkybių galime tikėtis,

kad turėtu, kad kuosilpnėsnė būtų, je trolekta, kad visai uždaryti darbininkiška spaudą.

Mes linkim draugam kanadiečiam pa-

sekmingiausio vajuos. O jis tokiu bus, jei kiekvienas susipratęs lietuvis darbininkas ir darbininkė (kurių Kanadoje yra gan daug) atliks savo pareigą.

ti, kad gyvi ligų-produktuojanti gemalai gali būt perduoti vieno asmenio kitam.

Mes kalbame apie kosulį ir čiaudulį todėl, kad abu reiškia kokį nors įerzinimą arba uždegimą ligos gemalais. Šiuom laiku turime apsaugoti save nuo neatsargaus kosėjimo arba čiaudėjimo. Bet ir mes pamislinkime apie mūsų kaimynus ir jiems neperduokime savo ligų. Sek gerą pavyzdį uždengiant savo kosulį ir čiaudulį. FLIS.

Minersville, Pa.

Su gruodžio 13 d. mūsų apie linkėj užkliuvo gultinės dalgis ir nuskynė net keturis asmenis iš pažangiųjų darbininkų tarpo. Tarpe nuskintųjų vieni jau buvo primokę, bet kiti da buvo jaunėni ir reikalingi dabartiniam visuomeniniam judėjime. Todel, nors trumpai bus vietoj paminėti tų draugų gyvenimas darbininkų spaudoj. Nes visi keturi palaidoti laisvai be jokių bažnytinų apeigų, sulig jų buvusias įsitikinimais.

Liudvikas Kleivinskas, amžiaus 50 metų, būdamas bedarbis kasė anglį savo privačinėj kasykloj, nušalo, gavo plaučių uždegimą ir nuo to mirė. Velionis įstojo į L.S.S. 1906 m. ir prigulėjo iki 1919 m. Reakcijos laiku buvo pertraukęs, vėliau buvo prie A.D. A. D., t. y. balttrušaitinės opozicijos, bet paskutiniu laiku, rodos, priklausė tik prie S.L. A., bet visada stovėjo su progresuojančiais darbininkais ir tą pusę rėmė sulig savo išgale. Vedęs buvo laisvai, todėl laisvai ir palaidotas, be jokių religinių ceremonijų.

M. Matulis, 66 metų amžiaus, mirė dėl senatvės. Buvo laisvas, progresyve pusę rėmė sulig savo išgale, bet aktyviam darbe nieko neveikė, atsisakydamas, kad jis negali. Palaidotas laisvai.

Petronė Lietuvnikienė, 77 m. amžiaus, tai rodos bus iš seniausių laisvųjų moterų lietuvių. Man žinoma per 43 metus kaip ji nieko bendro neturėjo su religija. Mirus jos žmogui 28 metai atgal, viena likus šeima dabaigė auklėti. Šeima išauklėta laisvai. Ji pati buvo laisva iki paskutinei valandai.

Gyvuojant L. M. P. S. kuopai, priklausė ten. Visuose rengimuose progresyvių dalyvaudavo, nes ir jos dukte Veronika aktyviai veikė, kaip tarpe moterų, taip ir L.S.S. kuopoj. Nebuvo nei vieno parengimo, ar prakalbų Minersville, kur senukė nesimatyty. Tik paskutiniu laiku, kaip dukte Vasiliauskienė persikėlė į Philadelphia gyventi, tuomet ir senukė iškeliavo pas dukterį, tai paskutinius kelis metus nebūvo girdėti apie senukę. Mirus jai pas dukterį Philadelphiaj, ją pargabeno į Minersville palaidoti šale jos draugo, kur senai ilsisi.

Pereitą šekmadienį, gruod. 20 d. skaitlingai susirinko pažangiųjų lietuvių atsiveikint senukė ir atiduot draugišką patarnavimą palydint į kapus.

Juožas Sakalauskas, 44 metų amžiaus, dirbo kasyklose ir jį patiko nelaimė; kaip tai paslydus, nūpuolė žemyn su anglim kėlis šimtus pėdų, ir taip pavojingai susižalojo, kad nuvežus į ligoninę greitai mirė.

Velionis Juozas buvo narys Augščiausios Prieglaudos, bet, abelnai imant, dalyvavo visame progresyviame judėjime. Ypatinai teatraliuose pastatymuose buvo pusėtinai gabus.

Valdybos rinkimus laimėjo pažangūs didele didžiūma balsų. Nekurie iš kitaip mastančių jau manė klibe ant visos (Tas ketvirtam pusl.)

aktorius. Paskutiniu laiku truputį buvo aptingęs prie veikimo, bet visgi nebuvo priešas progresyves pusės.

J. Sakalauską laidojo naujas lietuvis graborius V. Turinas. Labai tinkamas tam patarnavimui.

Po skurdaus gyvenimo vargų ir kančių lai ilsisi mūsų buvusieji draugai.

J. Ramanauskas.

Binghamton, N. Y.

Lietuvių svietinėj, 17 d. gruodžio, buvo rodomi kalbiniai judžiai iš Sovietų Sąjungos "Čigonai." žmonių atsilankė per 400. Pelnu pusė skiriam Ispanijai liaudžiai.

Mačiūsi Paveiklus.

Komunistų Partija turėjo parengimą 19 gruod. Bet oras buvo labai prastas, tat iž žmonių mažai atsilankė. Bet kurie dalyvavo, tai linksmam laikui praleido ir rengėjams liks pelno. Ačiu visiems, kurie atsilankė ir parėmė, taipgi ir tiems, kurie aukavo dovanas, kaip d. Ringale, Shwobe ir J. Tamiško. Jie jau daug kartų yra parėmę partiją. Iš lietuvių mes mažai turime tokių gerų žmonių...

Partijos Koresp.

Lietuvos reikalais, kovai už atsteigimą demokratijos lietuvių konferencija atsibuvo 20 d. gruodžio, Lietuvių Svetainėje. Delegatai atstovavo 9 organizacijoms ir 789 narius, delegatų buvo 26. Pinigų su mādantais suplaukė \$17.

Delegatai buvo nuo sekamų organizacijų: Komunistų kuopos, Socialistų Sąjungos 33 kuopos, SLA 50 kp.; L. S. Draugijos; Sv. Juozapo Draugijos; Lietuvių Kooperacijos, kuri užlaiko Lietuvių Svetainę; ALDLD 20 kp.; Lietuv. Darb. Susivienijimo. 6 kuopos ir LDS Jaunuolių kuopos.

Konferencija atidarė drg. Adomaitis, laikinas pirmininkas. Kol mandatų komisija tvarkė, tai P. B. Balėikonis pasakė gerą prakalbą, kaip Smetonos valdžia terorizuoja Lietuvos žmones, šauda darbininkus ir valstiečius.

Tvarkos vedėju išrinktas P. Adomonis, o sekretorium J. A. Kaminskas.

Nutarta, kad Binghamtone įsteigti pastovų skyrių Amerikos Kongreso kovai už atsteigimą Lietuvoj demokratines tvarkos. Priimtos rezolucijos, kurios bus pasiųstos Smetonai į Kauną ir jo atstovui į Washingtoną, taipgi į visus lietuvių laikraščius, kaip tai "Naujienas", "Laisvė", "Vilni", "Tėvyne" ir tt.

Išrinktas pastovus komitetas, kurio pirmininku yra Juozas Česna, pagalbininku—P. Pagiegala; sekretorium—J. A. Kaminskas; iždininku—J. Gabužiš.

Nutarta apvaikščioti Lietuvos neprigulmybę 16 d. vasario. Apvaikščiojimas bus su koncertine programa ir šokiais. Jis atsibuvo Lietuvių Svetainėj. Komitetas dės pastangų, kad jis būtų sėkmingas. Žinoma, jis bus sujungtas ir su kovos reikalais už atsteigimą demokratines tvarkos Lietuvoj.

ALDLD Kp. Delegatė.

Hartford, Conn.

Gruodžio 18 dieną atsibuvo metinis susirinkimas Lietuvių Amerikos Užkų Politikos Neprigulmingo Klubo. Susirinkimas iš visų atžvilgių buvo geras. Narių dalyvavo gana skaitlingai ir prie klubo prisirašė 5 nauji nariai.

Valdybos rinkimus laimėjo pažangūs didele didžiūma balsų. Nekurie iš kitaip mastančių jau manė klibe ant visos (Tas ketvirtam pusl.)

Ką Katalikų Kunigija Davė Lietuvos Liaudžiai?

Žemiau telpa straipsnis, paimtas iš p. J. Laisvyno knygos „Lietuva Kryžių Šėdėjimoje“, kurią išleido Lietuvos Laisvųjų Etninės Kultūros Draugija (Kaina 25 lituviški centai). Straipsnis įdomus. Patarime skaitytojams jį perskaityti. — L. Red.

Dabar patyrinėsimė, kokios gerovės sulaukė Lietuvos liaudis, priėmusi katalikų tikėjimą, kokiomis malonėmis apibėrė Romos bažnyčia savo „ištikimus vaikus“, kaip ji gynė liaudį nuo smurto ir išnaudojimo. 1576 m. kronininkas Braunas taip aprašo pakrikštytą Lietuvą valstiečių gyvenimą. „Žmonės Vilniuje gyvena yra lyg laukiniai ir vergauja ponams be mažiausios laisvės. Ponų meilė jų valdinams saikuojama smūgiais ir botagų kirčiais. Mieste nėra jokios ligoninės nei prieglaudos elgetoms. Žmonių namuose visados pilna dūmų, kurie jiems akis išgraužia: todėl čia daug aklių... Keista tame mieste tikyba: maldingai klausomišų, mušdamiesi ne tik į krūtinę, bet ir į veidą.“ Panašiai rašė ir Venecijos pasiuntinis pasiuntinis vyskupas Lipomano 1575 m.

„Nėra pasaulyje nelaimingesnio sutvėrimo, kaip Lietuvos kaimietis. Jis nieko neturi nuo savo, išskyrus tai, ką ponas jam duoda iš malonės. Juos engia ir plėšia ne tik ponai, bet ir karveiviai... Užtat valstiečiai nuo tokio smurto turi bėgti į miškus su savo vaikais ir manta...“ Toliau popiežiaus nuncijus praneša, kad: „Už šūnės užmušimą čia daugiau mokama, negu už valstiečio.“ Valstiečiai neturėjo arklų dirvai išarti, neturėjo duonos kasdieninės, o tuo pačiu metu, kaip sakė tas pats popiežiaus atstovas, „Arkivyskupai ir seimą vadovuoja po tūkstantį arklų pasikinkę.“ Liaudis skurdo ir badavo, bėgo į miškus, o „Karaliai kasmet turi 300,000 telerių pajamų, o klebonijos—400,000 telerių. Karalius valdo 90,000 kaimų, o kunigams priklauso apie 160,000 kaimų su baudžiauninkais.“ Taip skelbė Venecijos atstovas. Popiežiaus nuncijus vyskupas Bondžiovani taip pat panašiai vaizdavo Lietuvos liaudies skurdą ir jos valdovų prabangą.

„Lietuvos darbdarbiai žmonės nuskurdę ir velka nelaisvės geležinius... Karalius turi 500,000 telerių metinių pajamų, laiko 2,000 žirgų, yra 15,000 svarų auksintų sidabro indų nevartojamų, nes jis turi dar kitokių... Be to, stengiasi sužinoti, kiek karalius turi pinigų...“ Vadinasi, kaip kiti popiežių atstovai, taip ir vyskupas Bondžiovani, aiškiai matė, kaip

vargsta ir kenčia Lietuvos liaudis, kokioj prabangoj gyvena jos valdovai. O ką jis padarė, kad sudrausti jos išnaudojotus, kad palengvinti jos kančias, kad išlaisvinti iš vergovės? Nieko. Jis tik stengėsi sužinoti, kiek karalius turi pinigų, kad tuo būdu lengviau galėtų išspausti Romai priklausančią duoklę, žinoma, neteisėdama būty sakyti, kad bažnyčios valdovai tik emė, bet nieko nedarė. Priešingai, Lietuvos liaudžiai dovanojė niekados neįvykdyto. Štai 1501 m. popiežius Aleksandras VI atsiuntė Lietuvai didžiausią gėlių dovanų, kurias smulkiai išmėnė jo savo rašte.

„Suteikėm leidimą mylimam sūniui Vilniaus klebonui išprašyti ir priimti šias relikvijas: šv. Kryžiaus, edžių ir stalo Viešpaties Kristaus, rankų šv. apaštalo Petro ir Baltramiejaus, relikvijų 10,000 kankinių, šv. Sebastijono pečmentės, šv. Nekaltųjų rankstaibių, rankų šv. Kozmo ir Damijono, gyslių jų ir smegenų, šv. Aleksandro pečmentės, šv. Praksedos galvos, šv. Pudencijos rankstaibio, šv. Petro ir Jacinto rankstaibių, šv. Kandidos galvos, rankų šv. Martynos, Kotrynos, Margaritos, Barboros, Kristinos, Agotos, Teodoros, Liucijos ir Marijos Magdalenos, šv. Stepono, Kristoforo, Mikalojaus, šv. Kalvarijos žemės, šv. Jeronimo krauju aptaškytų juopų, šv. Tamono rūbų, šv. Fabijono rankstaibių, šv. Antero kaklaulio, šv. Kaliksto popiežiaus, šv. Stepono popiežiaus rankstaibių ir kitas dalis arba relikvijas... Idant Kristui ištikimieji būtų traukiami pamaldžiai tų relikvijų garbinti, iš ko savo sielų išganyką gauti galėtų...“ Tai tokias dovanas teikė, o „Karaliai kasmet turi 300,000 telerių pajamų, o klebonijos—400,000 telerių. Karalius valdo 90,000 kaimų, o kunigams priklauso apie 160,000 kaimų su baudžiauninkais.“ Taip skelbė Venecijos atstovas. Popiežiaus nuncijus vyskupas Bondžiovani taip pat panašiai vaizdavo Lietuvos liaudies skurdą ir jos valdovų prabangą.

Savaime aišku, kad norint gauti dukatus, kailius, baltus žirgus ir kitokias vertybes, reikia pagalvoti ir apie tų dovanų davėjus. Negalima atimti iš jų tų saltinių, iš kurių tos gerybės plaukia. Todel nei Romos popiežius, nei jo patarėjai nesipriešino baudžiavos įvedimui Lietuvoje. Kai 1447 m. Lietuvos valstiečiai buvo galutinai pavergti ir pririšti prie dvarų, bažnyčia ne tik nepasmerkė to begėdiško fakto, bet dar patarė jiems „klausyti savo ponų, kaip tikrų tėvų ir melstis už jų svei-

katą.“ Vyskupas Bosuedas aiškino, kad „smerkti vergovę būtų lygu smerkti šventąją Dvasią, kuri liepia vergams šv. Pavilo lūpomis pasilikti jų esamame būvyje ir nė kiek nesako ponams paleisti vergus.“ Vieno lietuvių trinitorių ordeno generolas Grabowski tvirtino, kad „Dievas rojuje už pirmą pradę nuodėmę įsteigė baudžiavą, kurią Kristus įsakė, o jo įpėdiniai patarė išlaikyti.“ Kaštelianas Jęzierskis paguodė Lietuvos baudžiauninkus tuo, kad: „Baudžiauva nėra vergija, nes bajorai turi ant savęs karalių, o ponai ir baudžiauninkai ne tik visi kartu eina prie šv. Sakramento, bet ir karčiamej ponas prie to pat stalo valgo savo kepsnį.“ Vadinasi, augstieji dvasininkai manė, kad baudžiauninkas turi būti labai patenkintas, jei karčiamej ponas prie to paties stalo valgo kepsnius, prie kurio muzikas kramto ašakotą duoną arba neluptą bulbę.

Užtat tokiais pamokymais bažnyčios atstovai taip išauklėjo ir išmoko Lietuvos liaudį, kad ji ne tik nedrįso pasipriešinti skriaudėjams, bet dar bučiavo botagus, kuriais ponai juos plakė. Todel šventimaučiai kronininkai turėjo pagrindą šitaip apibūdinti Lietuvos žmonių „gerbūvį.“ „Vieni jų pusnuogiai, kiti vos miline prisidengę, ir visi nuliudę, susitraukę, neįtikėdama jų akys įdubusios, žandai įkritę. Jie nieko neįsąmonė, neturi jokių minčių—ir tai vienintelė jų laimė... Jie gyvena rūsyje ir lūšnose. Visą dieną dirbė ponui, jie lenda į dvokiančią pastogę ir ilsi ant nešvarių šiaudų su vaikais ir gyvuliais... Ponai sutikę jie eina pro šalį akis į žemę nuleidę, tarsi: garbė Jėzui Kristui! Aš negaliu atsisėbėti, kaip dar jie gali garbinti Dievą!!!“ Tai štai, kaip globojo Lietuvos liaudį Romos bažnyčios atstovai.

Užtardami ponus ir išgirdami baudžiavą, kunigai ir vyskupai kartų kartų ir savo kišenės reikalus. Nes ir karaliai ir šiaip didikai neįvykdyto bažnyčios tarnams dovanojė. Bažnyčioms, klebonijoms ir vienuoliams nuolatos buvo dovanojami dvarai, dideli žemių plotai ir kaimai su baudžiauninkų šeimomis. O šių gerybių kunigai jau nepaleisdavo iš savo rankų. Štai 1629 m. Vilniaus kapitula turėjo 6,000 baudžiauninkų vyrų, o kunigų seminarijos dvaruose dirbo 1,200 baudžiauninkų. Vilniaus vyskupijai priklausė ištisi valsčiai: Labanoro, Molėtų, Sakalo, Tauragnų ir trys valsčiai Gudijoje. Žemaičių vyskupijai priklausė Ariogalos, Alsedžių, Girkalnio, Eržvilko, Jankapolės, Kaitinų, Kalvarijos, Krakų, Lieplaukės, Mosėdžio, Pasvitinio, Surviliskio, Varnių ir Viduklės valsčiai. O kiek juose buvo baudžiauninkų, kiek turto jie sukraudavo į vyskupų ir kunigų aruodus?... Bendrai Vilniaus vyskupijoj kunigai turėjo 29,000 baudžiauninkų. Jezuitų vienuolių Lietuvoje buvo tik 317 žmonių, o baudžiauninkų jie turėjo 14,000, o kiek vergų turėjo kiti vienuolynai: karmelitų, dominikonų ir t. t. Todel, savaime aišku, kad bažnyčios tarnai negalėjo peikti baudžiavos, kuri juos ne tik maitino, bet ir suteikdavo gražų, patogų, nerūpestingą gyvenimą.

Kokia žiauri buvo baudžiava ponų dvaruose galima spręsti iš to, kad 1501 m. karalius Aleksandras uždraudė muzikams gaudyti bites ponų žemėje. Ponas be baimės galėjo savo baudžiauninką užmušti, pakarti, išmąnyti į šunį. Jis turėjo teisę plakti baudžiauninką rykštėmis, vesdinti prievarta arba išskirti. Pasinaudodami „pirmosios nakties“ teise, ponai galėjo išgėdinti savo vergų žmonas, dukteris ir seseris. Juk niekas nebūdė kunigaikščio Oginskio dvarų ko-

misoriaus Velensio, kuris Grūslaukės dvare buvo išgėdinęs 50 mergaičių. Nei teismas nei kunigai nepasmerkė jo išsakyklos. Todel, kad ir kunigų bei vienuolynų dvaruose baudžiauninkai kentė tokią pat, kartais dar žiauresnę priespaudą. Štai keletas pavyzdžių, kaip dar neseniai gyveno baudžiauninkai bažnyčios tarnų globoje.

„Aluntos klebonas Saunora, saulei tekant, raitas apjodavo savo lauką ir dirbančius baudžiauninkus mušdavo bizūnu, dar sakdamas: versiai prakilenti! Kartą klebonas raitas už Kaziu kaimo Kunigiečių laukę mušdamas baudžiauninką, įsivijo jį į upę, ir šis emė skęsti. Klebonas, pamatęs, jog žmogus skęsta, emė šaukti žmonių pagalbą, kad skęstantį ištrauktų. Kad įsivijai, tai dabar ir išsitrauk, — atsakė žmonės, nes ant kunigo buvo perpykę. Baudžiauninkas, niekieno negelbimas, prigirė.“ Aišku, klebonui ne žmogaus buvo gaila, bet nuosavybės, kuri žuvo. Bet vis vien dėl tokio menko turto klebonas nerado reikalo šlapinti savo kojas.

„Užpalių kunigas turėjo keturis kaimus baudžiauninkų: Syzikiškės, Armoniškės, Ubagių ir Pasalių. Pas Užpalių kunigą baudžiava buvo sunkesnė, kaip dvaruose. Pas jį baudžiava ilgiau ir užsitęsė, negu apylinkės dvaruose.“ Žinoma, bažnyčios tarno širdis neleidė taip greitai išlaisvinti žmones iš vergijos, kurią užgrybė popiežiai ir vyskupai.

Liškiavos vienuolynas turėjo 17 kaimų baudžiauninkų, kurie turėjo eiti lažą vienuolynui po penkias dienas per savaitę. Todel daugelis baudžiauninkų bėgdavo iš vienuolyno baudžiavos ir kitus dvarus. Sugautuosius pabėgėlius viešuoliai plakdavo rykštėmis ir įmesdavo į vienuolyno rūsius pataisai. Daugelis nelaimingųjų tenai ir numirdavo, o jų lavonus tuojau apgraudavo žiurkės. Žemaičių Kalvarijos dominikonai turėjo 100 dešimtinių žemės, dideles Srujos pievas, Alsėdžių ežerą, vandens malūną ir šilopadubysio dvarėlį. Jiems priklausė 70 šeimų baudžiauninkų, kurie visą

savaite turėdavo dirbti vienuolynui, o šventadieniais dirbdavo savo laukus. Dotnuvos bernardinų vienuolyno baudžiauninkai bėgdavo į Komaro ir Oginskio dvarus. Turėjo baudžiauninkų Kolainių ir Linkuvos karmelitai, Palevėnio dominikonai, Raseinių dominikonai, Varnių rorkitai ir daugelis kitų vienuolynų.

Skapiškio dominikonų vienuolynas valdė 45 valakus žemės ir 62 grįžias baudžiauninkų. Kokiose sąlygose gyveno Skapiškio vienuolių valdiniai liūdija vienuolyno inventorius knygos. „1816 m. išskulta rugių 1900 pūrų, kviečių 1600 pūrų,

šieno suvežta 360 vežimų, baudžiauninkai atidirbo 918 dienų vyriškų ir 683 moteriškas. Iš plecininkų gauta nuomos 800 rublių, iš bravorų pelno 2371 rub., iš karčiamej 4215 rubl. Elgetoms ir beturčiams išdalinta 72 rubliai variniai pinigais, 18 kepalų duonos ir už 12 rublių kitokio maisto... Jurgis Latvėnas gavo 25 rykštės už keiksmą prieš perdėtinį laikę rugiapiūtės... Barcinskis tris kartus apvartas plikais keliais aplink bažnyčią už nėjimą išpažinties... Broliai Baniuliai jau trečią kartą nuaplakti rykštėmis, nes vis neklusio prievaidos ir vagia bulves iš rūsių...“ Toks

„saldus“ gyvenimas buvo vienuolyno baudžiaunink. Turbūt, ne iš gero jie vogdavo bulbes. (Tąsa ant 4-to pusl.)

Tel. TRObridge 6330

Dr. John Repshis
(Repis)
LIETUVIS GYDYTOJAS

278 Harvard St.,
kampus Inman St.,
arti Central Skvėro,
CAMBRIDGE, MASS.

OFISO VALANDOS:
2-4 ir 7-9 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais:
10-12 ryte

KNYGOS—JŪSŲ APŠVIETA!

Dabar Galite Gauti Pigiausiai ir Geriausias Knygas!

Naudokitės šia proga! Pirkite sau ir savo pažįstamiems! Skaitykite, o už tai patys sau būsite dėkingi! Didžiausių pasaulio mokslo žmonių protas—knygos!

Didžiausia Amerikos Lietuvių Literatūros Draugija Skelbia Nupigintą Knygų Išpardavimą. Štai Surašas Mūsų Knygų.

ISTORIJA IR MOKSLAS

Mes turime žinoti ne tik tai, kas yra, bet ir tai, kas buvo, žinoti praeitį, kad suprasti ateitį!

ISTORIJA SOCIALIZMO JUNGTIMESE VALSTIJOSE—parašė M. Hilquit. Knygoje rasite Amerikos darbo žmonių istoriją. Ji turi 450 puslapių. Jos kaina buvo \$1.50, o dabar 50c.

VAKARŲ EUROPOS LITERATūros ISTORIJA—parašė M. Freke. Viena iš svarbiausių knygų apie kultūrą. 296 puslapiai, kaina buvo \$1.50, o dabar 50c.

ISTORIJA KLASIKŲ KOVOS AMERIKOJ—parašė A. Bimba. Knygoje rasite Amerikos istoriją ir aprašymą apie darbo žmonių gyvenimą nuo Amerikos atradimo. Kada atsirado negrai? Kodel buvo Amerikos Revoliucija? Ir daugelį kitų dalykų sužinosite. Knyga turi 608 puslapių. Jos kaina buvo \$2.25, o dabar tik 50c.

RUSIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ISTORIJA—parašė V. Khorinas. Istorija Rusijos revoliucijos, pilietinio karo, Penkių Metų Plano. Istorija iki šių dienų. Knyga turi 440 puslapių. Jos kaina buvo \$2.00, o dabar tik \$1.00.

RUSIJOS ISTORIJA—parašė M. Pokrovski. Viena iš geriausių istorijų apie praeitį. Knyga turi 320 puslapių. Kaina buvo \$1.75, o dabar 50c.

AMERIKOS DARBININKŲ—parašė A. Bimba. Istorija Amerikos darbininkų gyvenimo ir kovų. Knygoje yra 220 puslapių. Jos kaina buvo \$1.25, o dabar tik 30c.

LENINAS JO GYVENIMAS IR DARBAS—parašė E. M. Joroslavski. Geriausia knyga apie Lenino mokslą, Tėvų istoriją. Turi 492 puslapių. Jos kaina buvo \$2.00, dabar 50c.

PASAULIO STEBĖKLAI—parašė Dr. J. J. Kaskiaučius. Viena iš geriausių mokslo knygų. Ji turi 416 puslapių. Kaina buvo \$2.00, dabar 50c.

CARO KALBĖJUOSE—parašė Vincas Kapuskas. Tai geriausias aprašymas apie metų revoliucijos ir kalbėjimo padėties. Šią knygą išleido rusų, ukrainių ir kitose kalbose. Ji turi 320 puslapių. Kaina buvo \$1.75, dabar 50c.

VOKIETIJOS SOCIAL-DEM. ŽUGIMAS—parašė L. Luksenburg. Ir kiti kiti autoriai. Knyga turi 280 puslapių. Kaina buvo \$1.25, o dabar 25c.

PILIEIŲ KARAS FRANCHIOJ—parašė K. Marksas. Knyga turi 360 puslapių. Jos kaina buvo \$2.00, dabar 50c.

KAROLIO MARKSO TEORIJOS SISTEMA—parašė L. Boudin. Knyga turi 336 pus. Kaina buvo \$1.50, o dabar 50c.

ISTORINIS MATERIALIZMAS—parašė H. Gorter. 192 puslapiai. Kaina buvo \$1.50, o dabar 25c.

KOMUNIZMO A-B-C—parašė N. Bucharinas. Knyga turi 206 puslapių. Kaina buvo \$1.25, o dabar 50c.

POLITINIS EKONOMIJOS PAMATAI—parašė F. Valšnora. Knyga turi 256 pusl. Kaina buvo \$1.25, o dabar 25c.

Visos šios virš suminėtos penkios knygos rida marksizmo klausimus. Norite žinoti, kodel yra bedarbė, krizis, iš kur kapitalistai gauna pelną, kaip jie išnaudoja darbininkus, kas reikia mums daryti ir daugelį kitų klausimų,—tai skaitykite jas.

ARGENTINA IR TEN GYV. LIETUVIAI—parašė M. Rasoda-Mizara. Knyga turi 192 puslapių. Jos kaina buvo 75c, o dabar 25c.

SOVIETŲ SAJUNGA—parašė R. Mizara. Knyga turi 286 puslapių. Jos kaina buvo \$1.00, dabar tik 50c.

APIE SOVIETUS IR REVOLIUCIJĄ LIETUVOJ—parašė Vincas Kapuskas. Knyga turi 240 puslapių. Jos kaina buvo \$1.00, dabar 50c.

GAMTA IR ŽMONES—parašė M. Iljin. Knyga tik iš spaudos. Ji turi 314 puslapių. Viena iš geriausių ir žingėdžiausių mokslo knygų. Kas gi nežino, kaip svarbu žinoti apie gamtą? Jos kaina yra \$1.50, bet šio išpardavimo metu tik \$1.00.

Mūsų knygos gerai padarytos, gražiai apdarytos! Didžiausius ir pigiausias knygų pasirinkimas yra ALDLD centre! Su užsakymais susikite ir pinigai! Perkantiems kartų virš \$3.00 vertės duosime 25 nuoš. nuolaid! Persiuntimą mes apmokame! Visais reikalais kreipkitės pas ALDLD CK sekretorių sekamu antrąsu:

D. M. ŠOLOMSKAS

46 TEN EYCK STREET

BROOKLYN, N. Y.

NAUJA PUIKI VIETA

Restaurant, Bar and Grill

411 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Sav. Vincas Vilniauskas
Manageris, Juozas Zeidat
Amerikos išdirbimo ir importuoto
degtinės, vynai
Šaltas, Putojantis Alus
Taipgi patarnaujame geriausias
valgiais. Tinkamiausia vieta pralaidimui laiko ir pasimatymo su žmonėmis.

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS
522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
nuo 1-3 diena ir nuo 7-9 vakare
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampus E. 23rd St.

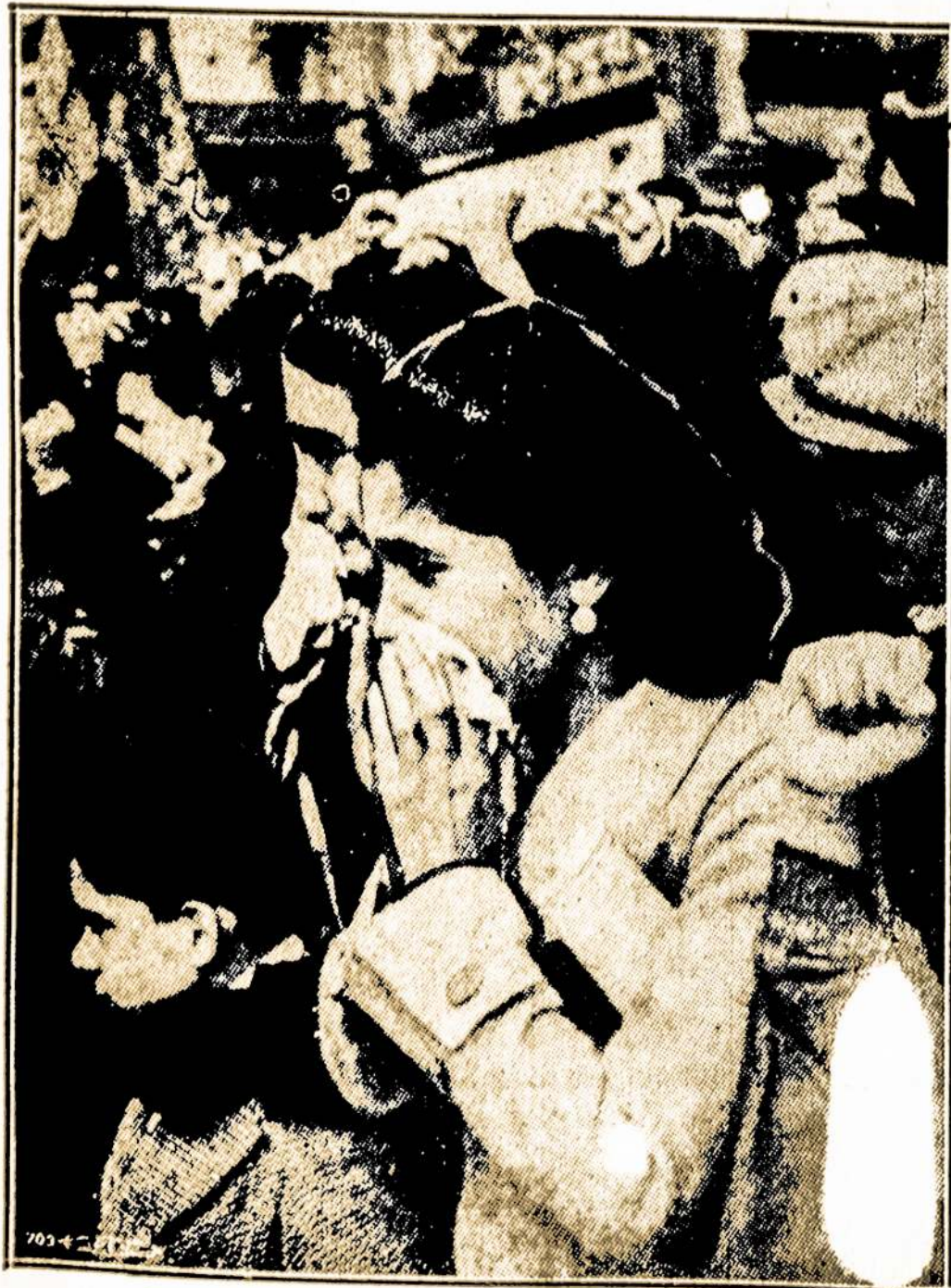
FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinti tokio dydžio, kokio pageidaujate. Taipgi atmalia voju įvairiom spalvoms.

JONAS STOKES

512 Marion St., kamp. Broadway
ir Stone Ave., tarpe Eastern Park
way ir Channey storių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Gailėsio apimti, verkiantieji Barcelonos darbininkai dalyvauja anarchiatų vado, Buenaventura Durruti, laidotuviuose. Durruti žuvo karo fronte prieš fašistus ties Madridu.

BOSTONO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Iš kraucių dirbtuvės Colonial Coat Co.

Bosai gudrus, jie židri, ką darbininkai darys. Jeigu jie nori apleisti savo dirbtuvę, tai pradeda daryti maneversus, sustabdo darbą, pašaukia šapų čermanus ir paaiškina, būk unija nori bosą išvartyti iš šapų laukan. Paskui klausia vieno ir kito darbininko, "ar tu sutiksi su manim." Žinoma, darbininkai nieko neatsako. Tada bosas pasigriebia overkotą, trenkia raktus ant žemės ir bėga laukan. Bet darbininkai stovi ratu aplinkui bosą. Manydamos, kad ištikrų bosą gali pabėgti, mūsų šapų darbininkės puola bosą laikyti, kai kurios net verkia. Žinoma, ne visi darbininkai tokie durni, kad bėgtų paskui bosą. Dalis darbininkų sako: Tegul bėga, bosas ne mūsų tėvas!

Draugai darbininkai, jeigu bosas ir būtų geras, nereikia pasirodyti, kad be jo negalima gyventi. Jeigu ne jis, tai bus kitas. Aš žinau, kad tas bosas yra didelis išnaudotojas. Aš sužinojau, kad jis labai mažai temoka. Už rankoves unijos nustatytas "praisas" yra 14 centų, o tas bosas temoka 11 centų. Žinoma, bosui geras pelnas. Už šimtą porų jam lieka trys doleriai. Guzikis turėtų gauti tokį unijos "praisą": už beistininą "box coat" pečių 6 centus, o už "reglinos" 5 centus. Bet dabar ta pati moteris beistina pečius ir siuva guzikus ir tegaua 7 centus.

Klausiu, kodel tu dovanoji bosui 2 centų? Juk tamsta už šimtą kautų prarandi du dolerius. Jeigu padarote tris šimtus kautų, tai bosui tenka šeši doleriai. Taigi, tikrai nuo dviejų darbininkų jis padaro 15 dolerių pelno.

Taigi, draugai ir draugės, jūs esate unijistai. Jūs turite pilną teisę reikalauti savo "praiso," kokį unija paskyrė. Mes turime šapoje pirmininką ir jeigu kas yra negerai, pasakyk jam ir pirmininkas turi reikalauti, kad darbdavis atiduotų tai, kas tau priklauso.

Kitas svarbus dalykas, tai darbininkas reikia lankyti lokalo susirinkimus. Jeigu šapoje yra netvarka, reikia paduoti skundas ir tada lokalas privers tokias šapas laikyti unijos patvarkymų.

Yra darbininkų, kurie bijo vienas kito. Todel, kad nesusieina, nepažįsta vienas kito. Draugai ir draugės, So. Bostone yra Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija, kuri turi ir atskirą moterų kuopą. Prigulėkite prie tos draugijos. Susiesite, susipažinsite su didesne publika, pagrausite daugiau drąsos. Tada galėsite pasipriešinti bosui šapoje.

Bet didžiausia bėda su mūsų moterimis, kad jos daugumoje nenori veikti, žino tik dirbtuvę ir kičiną. Kada pakalbini, kad eity į susirinkimą, tai gami atsakymą, ką aš ten darysiu, apsieis ir be manęs. Man reikia vakarienei virti, vaikus apžiūrėti. Bet jeigu bosas paliepia dirbti kokias dvi valandas viršvalaikį, tai tada viskas esti gerai.

Žinoma, yra moterų, kurios labai gerai darbuojasi visose organizacijose. Bet nelabai daug tokių randasi.

Siuvėjas.

Mass. valstijos Lietuvių Okininkų Sąjungos reikalai.

Siunčių gerus linkėjimus su Naujais metais sąjungos nariams ir valdybai, linkėdamas sekanciais metais dar daugiau nuveikti, negu šiais metais. Per šiuos metus valdyba dirbo, kiek pajėgė, nors daug daugiau reikėjo pasidarbuoti. Bet, žinoma, negalima daug

ko reikalauti, nes gal būt aplinkybės nedaleido. Tačiau galima sakyti, kad turime nuveiktų darbų. Sąjunga prisidėjo Stoughtone prie bendro veikimo prieš fašistinį Lietuvos režimą. Taip pat prisidėjo prie Mass. Valstijos Lietuvių Organizacijų Apskričio ir turi savo atstovą A. Dambrauską. Aš norėčiau matyti, kad nauja valdyba pradėtų savo darbus energingai. Mes busime dėkingi už jį pasidarbavimą. Varykite darbą pirmyn. Supažindinkite Amerikos lietuvius ūkininkus su mūsų darbais. Tegul jie išgersta, kad Mass. valstijoje yra Lietuvių ūkininkų Sąjunga. Tegul išgersta ir Lietuvos ūkininkai, kad mes ir jų neužmirštame gimtinėje šalyje, kad mes teikiame Lietuvos žmonėms paramą kovoję už laisvę ir geresnį gyvenimą.

Drg. Talačka užima pirmininko vietą Lietuvių ūkininkų Sąjungoje. Turiu pasakyti, kad tai darbus draugas. Pirmininko pagelbininku yra drg. Girnius, taip pat darbus draugas. Susirašinėjimų raštininku yra išrinkta pereitais metais buvęs Sąjungos pirmininkas, butent, drg. A. Dambrauskas. Jis irgi yra gerai pasidarbavęs. Išdininku yra Viltrakis, energingas jaunas veikėjas.

Taigi, dar kartą, velinu geriausio pasisekimo naujai valdybai ir visai Lietuvių ūkininkų Sąjungai. M. Tylunas.

Hartford, Conn.

(Tąsa iš 2-ro pusl.)

dos gaspadoriauti, bet apsiriko. Bravo, klibiečiai, už tai, kad pažįstate, kas atstovauja jūsų darbininkiškus reikalus ir kas suka į priešingą pusę. Į komitetą išrinkta sekami draugai: pirmininku—J. Pilkauskas; užrašų raštininku—J. Gudaitis; finansų raštininku—J. Baltulionis; išdininku—J. Giraitis, o kiti taipgi pažangūs žmonės. Gero pasisekimo naujai klibo valdybai. Manau, kad ji dirbs sutartinai klibo, narių ir visuomenės naudai.

Gruodžio 19 dieną atsibuvo šokiai, kurie buvo surengti Bendro Komiteto Darb. Organizacijų. Nemažai buvo susirinkę publikos, kuri gražiai užsilaukė ir kalbėjosi apie darbininkų reikalus ir kovas. Smagu tas, kad ir tie grįžta į veikimą, kurie biskį buvo atšalę.

Hartforde yra plati dirva darbininkų veikimui, tat visi draugai ir draugės, už darbo, už pasiluosavimą iš kapitalistinio jungo.

Nemunas.

KĄ KATALIKŲ KUNIGIJAI DAVE LIETUVOS LAUDŽIAI?

(Tąsa iš 3-čio pusl.)

žinodami, kad už tokių nusikaltimus bus plakami rykštėmis. Badas vertė juos ieškoti maisto. O ir tie elgetos, kuriems vienuoliai per metus išdalino 18 kėpų duonos, ne iš kito pasaulio ateidavo, bet tie patys baudžiauninkai senatvėje likdavo elgetomis.

Vabalininko klebonas taip pat turėjo keturis kaimus baudžiauninkų, kurie vilko daug sunkesnę baudžios jungą, negu apylinkės ponų dvaruose. 1817 m. statant naują mūrinę bažnyčią, klebono baudžiauninkai buvo varomi akmenų skaldyti, žvyro kasti ir plytų nešioti. Keturias dienas jie eidavo klebonui baudžios jungą, o dvi dienas turėdavo dirbti prie bažnyčios statybos. Vargšams nebuvo nė kada atsikvėpti. Nors klebonas būvų pabūvęs sutrauktom kojom, bet nuo jo akių nepasislėpdavo baudžiauninkų "nusikaltimai". Tar-

nas vežiodavo jį aplink bažnyčią ratukuose, o klebonas nuolat šaukdavo: "Aha, laidaki, panie tego, dirbti tingite!" Ir pliekdavo baudžiauninkus obeliu lazda. Už mažesnius nusikaltimus liepdavo eiti nuogais keliais aplink bažnyčią. Pora lazdomis ginkluotų špitolininkų turėjo sekti, kad nusikaltėliai eity tiesiai, nesirinktų švelnesnio tako ir neapsirytų kelių skudurais. Aštrus šventoriaus žvyras nuėsdavo kelių odą tik vieną kartą apėjus bažnyčią, o paskui kraujas nužymėdavo baudžiauninkų kalvarijas.

Iš senovės raštų ir senų žmonių pasakojimų mes žinome, kokio sunki baudžiava buvo ponų dvaruose. Bet jei klebonų ir vienuolynų baudžiauninkai bėgdavo iš kunigų globos į ponų dvarus, tai aišku, kad tenai buvo dar blogiau. Vienuolynai savo baudžiauninkus ne tik versdavo dirbti daugiau, negu kai kurių ponų dvaruose, bet mažiau duodavo pašalpų trobesiams statyti, mažiau rūpindavosi ligoniais, ir seneliais. Užtat ir baudžiava panaikinus, dvarponiams priklausiusieji kaimai buvo žymiai turtingesni ir greičiau prasigveno, negu klebonų ir vienuolynų baudžiauninkai. Baudžios metu taip vadinamieji "kunigiškiai" buvo tų pačių dvariškių bau-

džiauninkų išjuokiami ir niekinami, nes jie "ir karčiameje neturėjo už ką nusipirkti degtinės stiklėlių." Panaikinus baudžiavą, "kunigiškiai" dar ilgai nepajėgė išbristi iš vargo ir jų kaimai per daugelį metų pasiliko vargingesni.

GARSINKITES SAVO BIZNĮ DIENRASTYJ "LAISVĖJE"

BERN. J. SHAWKONIS (ASAUNAS) NAUJAS LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS LAISNIUOTAS

New York ir New Jersey Valstijoje
Graborystės reikale visada jums mielai patarnaus pigiai.
306 John Street
Harrison, N. J.
Telefonas: Harrison 6-1693

Tel. Starg 2-0788 NOTARY PUBLIC Night Tel. Juniper 5-4912

Juoza Levanda (LEVANDASKAS) GRABORIUS BALZAMUOTOJAS
Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos.
Ateikite ir persitirinkite.
337 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Namas tas pats, tiksliai miesto patvarkymų pamainytas numeris buvusio 107 Union Avenue.

Telephone: EVERgreen 8-9770

J. GARSVA

Graborius (Undertaker)

Laidotuvių Direktorius Išbažnuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdau automobilius ir karietas vesėjimams, krikštynoms ir pasilaidinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

DARBININKŲ KALENDORIUS

1937 metams
Kaina 25c

"VILNIES" LEIDINYS

1937 Metų Darbininkų Kalendorius

Yra turtingas raštai iš įvairių mokslo sričių. Yra daug svarbių istorinių informacijų ir statistikų. Daug raštų ir paveikslų yra iš Lietuvos. Rasite skambių eilių ir įspūdingų vaizdėlių iš dailiosios literatūros. Duodama naudingų patarimų bei pamokymų apie mediciną ir sveikatos užlaikymą. Tad tuojau, be atidėliojimo reikalaukite

Darbininkų Kalendoriaus 1937 Metų

Tai svarbus žinių ir mokslo šaltinis.

Darbininkų Kalendoriaus Kaina 25 centai

Reikalaujami prisiusti po vieną kopiją, atsiųskite pašto stampų vertės 30c., nes kainuoja persiuntimas.

"Laisvė" 427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

PAINTERS and CARPENTERS

Taisom ir maliavojam namus iš vidaus ir iš lauko

A. BALČIUNAS

321 Chauncey Street

Brooklyn, N. Y.

P. BIELIAUSKAS

8831 76th Street

Woodhaven, N. Y.

Tel.: Foxcroft 9-6901

SVEIKATA—TURTA

Netekus sveikatos, nemela nei gyvent. Turtuolis atsižada ir turtą, kad tik būtų sveiku. Broli ir Sese, jeigu tu įvertini sveikatą ir ją brangini, tai prižiūrėk ją. Jausdamas skausmus, kaip tai: reumatizmą, rankų kojų gėlimą, niktetelėjimą, nuovargį, šaltį, rankų-kojų tirpimą, deglius, tuojau reikalauk DEKENSIO GALINGOS MOSTIES, sudarytos iš daug skirtingų gamtos elementų iš tolimų šviesos kraštų, girių, visokių medžių aliejų, šaknų ir žolių, kuri turi savybę galinti šilumą, šildydama kaip saulės spindulius, sumažina reumatiniskus skausmus ir palengvina žmogų. Dekensio Galinga Mostis tūkstams pagelbėjo, pagelbės ir tamstai. GARTUOJAM, kad, pavartojus kelis sykius, aplaikiysi palengvinimą ar pinigų grąžinimą.

Kaina 75c., \$1.50 ir \$3.00.
Aplaukite šimtus laišukų su padėkavonėmis iš skirtingų pasaulio kraštų, kuriems pagelbėjo. Klauskite visada taip DEKENSIO OINTMENT.
PASARGA: Jeigu nori aplaikyti tikrąjį Dekensio Galingą Mostį ir pasėkmes, tai visada klausk taip: DEKENSIO OINTMENT ir neklusykite nei jokių kitų pasiūlymų, kad kas ir siūlytu.

Visada žiūrėkite, kad būtų užrašyta DEKENSIO OINTMENT, tai tik tada aplaikiusite tikrąjį Dekensio Galingą Mostį. Parsiduoda visur.

Reikalaujam Agentų ir Agentų.
DEKENSIO OINTMENT CO.,
Hartford, Conn.

NAUJOJE VIETOJE

NAUJOJ VIETOJ KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS.

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duoną nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutauptysite pinigų, nesirgsite, nereikės išmokėti gydytojui. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiam ir į kitus miestus.
Tel. Evergreen 7-8538
Sav. V. LUKOSEVIČIUS

J. KASMOČIUS

GRAŽIAI ĮRUŠTA VIEŠA UŽEIGA

Čia užėję tikrai jausitės patekę į tinkamą vietą ir atsilankysite dažniau.

VISOKIOS DEGTINĖS, VYNAI IR ALUS

GERI STEAK'AI IR KITI VALGIAI

Antano Kasmociaus vieta skersai gatvės nuo "Laisvės", ant kampo Lorimer ir Ten Eyck Sts.

49 TEN EYCK STREET BROOKLYN, N. Y.

GRAŽIAI PRIIMAME SVEČIUS IŠ KITUR ATVYKUSIUS
Tel. EVERgreen 8-8520

GARSINKITES "LAISVĖJE"

'LAISVĖS' BAZARAS

Bus George Washington ir Abraham Lincoln Gimimo Dienose

Vasario 12, 13 ir 14. Vėliau 20, 21 ir 22 February

Visi dienraščio "Laisvės" rėmėjai, visi apšvietai mylinti žmonės privalo rūpintis, kad šis bazaras pavyktų, kad "Laisvė" turėtų iš jo materialės naudos.

REIKIA DOVANŲ DAIKTAIS IR PINIGAIS

Bazaras bus sėkmingas tik tada, jei dienraštį "Laisvė" remiančiosios masės gausiai pasirodys su dovanomis. Labai naudinga yra dovanos naujais daiktais, bet reikia ir piniginių dovanų, nes reikia bazarui pripirkti reikalingų daiktų.

Šokiai Visom Dienom—Grieš Gera Orkestra

Kiekvieną dieną šokiais grieš gera orkestra ir įžanga bus tik 10c

Taipgi kasdien bus puiki muzikalė programa, kurią pildys iš kitų miestų ir iš Brooklyno talentai.

PRAŠOME BAZARUI TALKOS

Reikalinga draugų, kurie rinkytų dovanas ir reikalingą bazarui darbininkų. Prašome padėti šiame svarbiame reikale savo dienraščiu. Tuojau praneškite į "Laisvės" raštinę kas kuom galite padėti prie bazaro.

VISA ŠALIS GALI PRISIDĖTI PRIE BAZARO

Iš visų miestų bei vadinamųjų kolonijų draugai turėtų prisidėti prie bazaro. Daiktais ar pinigais remkime bazarą visi. Atsiminkime, kad šiemet turime daug kampanijų rinkliavom aukų, tai mūsų dienraščiu aukų nerenkam. Todel pasirūpinkime, kad bazaras būtų sėkmingas, o jis gali būti sėkmingas tik visiems, šiūom-tuom prie jo prisidedant.

BAZARAS BUS "LAISVĖS" SVETAINĖJE

ANT TVOROS

ORIGINALĖ APYSAKAITE

Parašė Senas Vincas

Tikrai poetiškas rytas. Vėjelis, tarsi užsiklojęs balsgana, minkšta pelkių miglos antklode, nei snaudžiančio miško medžių lapelius nepaliesdamas—snaudė, išsėjosi. Saulutė vis šilčiau kvėpuodama, vis augstyn kopdamas, vis aiškiau šypsojamasi—dažė deimantinius rasų lašus tai į melsvai-gelsvus, tai į žaliai-rausvus.

Tiktai artojo kojos, nei į eilėrašio skiemeni įterptas nevykęs punktelis, purvinos ir nuo rasų šlapios, gadino šio poetiško ryto aplinkumą. Jo nugara garavo nuo prakaito, per veidus riedėjo prakaito lašai ir nupludami dulkes, darė jo veidą lig suraižytu, tarsi iš alksnio išdrožtu ir nuo saulės suaižėjusiu, suskilusiu. Jis kulnojo paskui arklą ir tai viena, tai antra ranka tekšleno sau per sprandą, pečius bei veidus, gindamas nuo inkiriai atakuojančių jį uodų.

Jo būrukas netik sušilęs, bet ir perkaitęs, energingai vilko arklą ir net nirsdamas, prunksdamas, tai galvą purtydamas, tai uodega šmesliodamas, tai paskutinėmis kojomis mušdamas sau per pilvą—gynėsi nuo musių, vapsvų bei uodų. Jo nosis kruvina, sukančiota vapsvų, o ant to kraujo, kaip pašėlusios, gula musės. Jo kaklas ir pilvas apibėgę uodais. O tie, vienai prisigėrę kraujo, raudonais, išpurpusiais pilvukais—puola žemėn, o į jų vietas puola kiti, vos gyvybę nesini ir sėda į pačią kerčią, kad ir neprašyti. Bėruko šnervės išsiplėtė, o šonais, tarsi kalvio dumplėms dumdamas, nepajėgia atvėdinti savo stambaus, įkaitusio kūno.

Artojas, beguldymas vagą prie vagos, priaręs prie pamiškio ir, pavaręs arklą po medžio pavėsiu,—apsistojo. Pirmiausia nusilaužęs lapotą medžio šaką, nugainiojo nuo arklų jį puolanti brudą, nušluostė jo kruviną nosį bei kaklą, užsikorė ant tvoros, užsikūrė cigareta ir metė žvilgsnį į suguldytą vagų plotelį.

Ypatinai paskutinėje, šviežiai nuvarytoji vagoj,ėjo civilis paukščių karas už buitį, už „duonos“ kšnelį—kirminėlį. Špokai, žvirbliai, tilvikai tik čirškia, tik pešasi puldinėdami prie vieno besiraitančio kirminėlio ar sliekelio. Toliaus goglinėja ir du juodvarniai, įsiekdami maisto. Bet tu kirminėlių, tos „duonutės“ kšnelio, pasidėkavojant sausrui, dideliais trūkumais, didžiausia stoka—badmetis. O čia, ypatingai šiuo tarpu, kaip tik jie labiausiai reikalingi. Štai čia, palėpę, čirškia alkanai žvirblukai; medžių tarpšakiuose iš lizdų rėplioja dar pliki, bet motinėlės su kirminėliu nesulaukdamie parlekiant, spokuikiai. Ten vėl susirietę, vos tik pasišiaušiusiais pūkeliais apšarmoję, vaitoja paskui motinėle, kaip ant medinių kokių bėgiodami tilvikučiai. O ten, medžio viršūnėje, iš lizdo didelės galvas iškišę, laukia maisto alkanai varniukai. Todel tie visi paukšteliai, pamatę išartą kirminėlį bei sliekelį—puola, čirškia, mušasi, kad tik pačiupti, kad tik parnešti ir papenėti savo alkanus vaikelius.

Štai, čia pat, špokas ir tilvikas puola prie vieno slieko: vienas pagauna už vieno, antras už kito galo ir tūso. Kur buvęs, kur nebuvo išlenda iš po vagos rupužiokas, atveria savo plačias žiaunes ir, kiek apžioja, tiek ir nukanda.

„Argi ne charakteringa?“ paklausė pats savęs artojas. „Juk tas sliekelis, tai nelaimingoji Ethiopia; špokas—francūzas, tilvikas—anglas plėšė ją pusiau. O išverstakis ir plačiaburnis rupužiokas, Mussolinis, veik visą ją prarijo.“

Rytas toks žavėjantis, toks tykus ir taip lengvai bent kokį, kad ir mažiausį šlamtelį jam perleidžiantis, kad net pamiškiu lakstančių ir muses begaudančių kregždžių snapelių taušėjimas girdisi. Net ir iš miestelio, mišku atskridus, per radio duodama orkestra, rodosi čia pat, tik anapus tvoros, grietia.

„Vot, tai gadynė!“ Riktėlėjo minčia artojas. „Ir paskui arklą eidamas ir grybaudamas bei sieną pjaudamas gali ir koncertų klausytis taip gerai, kaip ir tas, kuris salę sėdėdamas žiops.“

Kur tai miške, priklausiusiu balsu, dejuoja laukinis balandis; klykauja skraidydami tilvikai, čirškia už kirminus besipešdami žvirbliai ir špokai. Tačiau

dviejų moterėlių, italės ir lietuvės, už vištas besivaidijančių balsai viską viršija:

„Jū, gadem, vap!“ Argumentuoja pirmoji.

„Jū, kreizy, polak!“ Atsimoka antroji.

„Juoda kaip velnias, išsiskėtus kaip rup... Ji mane pabaidys!“ Šaukia lietuvė lietuviškai. Antroji tuom patim atsimoka, čerkšdama itališkai.

Vėjelis, lyg būtų tam medij miegojęs, tarsi pasiraivęs bei nusiojavęs,—sujudino jo lapus ir jo vėsus pūstelėjimas, atsimušė į sukaitusį artoją. Jis nusimetė skrybėlę, atsisagstė marškinius ir, lyg žuvis išmesta iš vandens, gaudė vėsesnes vėjelio sriovelės.

Cementiniu vieškelio, net žvimbdomi, nardė vieni pro kitus automobiliai, žviagė busai, tarškėjo sunkvežimiai-troakai.

Visi tie geležiniai arkliai bėga, skuba, vieni antrus pralenkdami, tartum ką tai brangų vydamiesi, ar nuo ko tai baises bėgdami. Tačiau jie nei vienas nestato sau klausimo, nuo ko jie bėga ir ką tokį vejasi? Atsakymas vienas ir nedvejotinas—vejasi mirtį ir galvatrukčiais bėga į šaltąjį kapą...

Tarp tų žvimbdomų automobilių, lyg praeitį primindamas, galva kinkuodamas, lapnoja ir suvargęs kuinelis. Gi ant jo girgždančių, nei ančių galvos kryptuojančių vežimėlio ratų, kiurkos susikuprinęs, kaip šunelis ant girnų ir suvargęs farmerėlis. Automobiliai lėkdamie pro šalį kuinelio važiuojančio, pučia savo ragus, lyg stengdamiesi išpūsti tą, dar gyvą, bet jau atgyvenusią liekaną ne tik sau iš po kojų, bet ir iš paties gyvenimo.

„Geras rytas, prieteliau!“ Riktėlėjo užpakalį artojas, tarsi čia pat, iš žemės išdygęs ir vikriai ant tvoros besikardamas, liesas, raukšlėtus veidu, išdžiūvusiomis lyg vanago kojomis, šimtametis senelis. Vikriai užsiraibazdinęs ant tvoros ir atsisėdęs šale artojo, užsikabinęs kriukelį ant medžio šakos, išsiėmė iš kišenės korno širdies pyypkele ir pradėjo kimšti tabako. Vienok, pagavęs tabako kvapsnies į nosį, taip gardžiai nusičiaudėjo, kad net jo dirbtiniai dantys iškrito iš burnos.

„Ei, tėvai! Žiūrėk, savo dantis pameitei.“ pastebėjo artojas.

„Tegul juos velniai... Savo dantų ir taip lengvai niekados neiščiaudėsi... Anūkas prikaltėjo, nusivėžęs pas daktarą, tas išlupinėjo paskutinius mano dantpalaikius ir sudėjo į burną tas dvi prakeiktas padkavas. Tegul jas velniai! Šuniui lai įdėda, o ne žmogui! Ot kaip.“

„Argi? O aš girdėjau, kad su dirbtiniais dantimis taip gerai gali valgyti, kaip ir su savaisiais.“

„Nusispjaut ant tokio pasakymo ir tiek... Netekęs, vaikiue, kojų tai ir medines vadini kojomis, ar ne? Tas pats ir su dantimis... Ištraukytum šuniui dantis ir sudėtum jam dirbtinius, tai jis į dvidešimts-keturias valandas ir pasiustų! Ot, kaip.“

„Tai kiek, sveikas, turite metų?“

„Nežinau ir nenoriu žinoti... O ant gabo-pagalios ir nėra reikalo juos skaitliuoti. Ar tu mirsi senesnis ar jaunesnis, mirtis, vistiek, pasiliks mirtim, kapas—kapu ir tu dingsi kaip nebuvo.“

„Aš tai žinau. Bet visgi žmonės, sulaukę ilgesnio amžiaus, palieka žingeidesni ir labiau gerbiami.“

„Kas trokšta vien tik savo ilgaamžės garbės, lai skaitliuoja ir metus. Aš tos garbės netrokštu ir ant tos metų skaitlinės tik nusispjaut. Ot kaip.“

Senukas užsikūrė pyypkele, paleido porą gerų dūmų ir vėl pradėjo:

„Taip, taip... Tai jau senas ir užmirštas laikas, kada aš, jau gan prakutusiu bernioku būdamas, kariavau už šių dienų laisvę ir žmogaus teises... Kiek ten mano jaunystės draugų žuvo... kiek jų jau išmirė savomis mirtimis?... O aš, aš... Tartum mirties užmirštas, vis teseslankioju, kaip tas šešelis paskui mirtį, rodydamas jai spygą.“

(Daugiau bus)

PRANEŠIMAI IS KITUR

HARRISON-KEARNY, N. J.

ALDLD 136 kuopos nariai rengia draugišką vakarėlį, kuris įvyks 31 d. gruodžio, 8-tą val. vakare, 17 Ann St., Harrison, N. J. Viršminėtas vakarėlis bus rengiamas, kaip pasitikėjimui Naujų Metų, Todel, visos apylinkės lietuvius kviečiame ateiti į šį parengimėlį, kuriame galėsime visi smagiai pasilinksinti, nes bus ir muzikantai šokiams, taippat netruks ir gėrimų su užkandžiais. — Įžanga veltui. — Kviečia Rengėjai. (305-307)

CLEVELAND, OHIO

„Naujų Metų Lauktuvės“, 31 d. gruodžio, nauda! „Sunday Worker“, Knous Svet., E. 62nd St. ir St. Clair Ave. Šokiai nuo 9 val. vakaro iki 2 val. ryto. Programos ir dovanos. „Laisvės“ skaitytojus kviečiame dalyvauti ir linksmai pasitikti 1937 m. — Komisija. (305-307)

FREEHOLD, N. J.

Amerikos Lietuvių P. K. rengia šokius 31 d. gruodžio, Pradžioje v. vakaro ir tęsis iki vėla — Molly Pitcher Auditorium. Bus gera orkestra iš Elizabeth po vadovystę A. Gorskio. Bus trys laimėjimai prie įžangos tiketo. \$3.00; \$2.00 ir \$1.00. Taip pat bus ir monologai. Įvairių valgių ir gėrimų. Įžanga tik 35c. Kviečiame visus skaitlingai dalyvauti. — Komisija. (305-307)

PATERSON, N. J.

LDS 123 kp. susirinkimas įvyks sausio 3 d., 1937 m. Pradžioje v. vakaro ir tęsis iki vėla — Balauskio Svato. Tad visi nariai būkite laiku; po susirinkimui turėsime pasikaitas sveikatos klausimu. Galės ir pašaliniai žmonės ateiti pasiklausyti. — J. Matačiunas. (305-307)

SHENANDOAH, PA.

Gruodžio 31-mą, Lyros Choras ir ALDLD 17 kp. rengia gražų Koncertą ir Bankietą, Mainierių Svetainę, kampa Main ir Oak Sts. Durs bus atnaujos 7 val. vak. Programos praisidės lygiai 8 val. vak. Paskiaus bankieto vakarienė ir šokiai iki vėlai nakti. Siemet įžanga gana pigi, tik \$1.50 asmeniui. Prašome iš apylinkės ir vietinius dalyvauti ir linksmai praleisti laiką. — Rengimo Komitetas. (305-307)

CLEVELAND, OHIO

Lyros Choras rengia šokius 31 d. gruodžio 8 val. vak. po num. 920 E. 79th St. Bus gera orkestra. Lyros Choras kviečia dalyvauti šiame parengime ir linksmai laiką praleisti. — Kom. LDS. 4-tas Apskr. rengia šokius sausio 3 d., 1937 m. Pradžioje 7 val. vak. Lietuvių Darb. Svet., 920 E. 79th St. Tikietis iškalno perkant 10c, prie durų 15c. Bus gera orkestra. Kviečiame visus dalyvauti. — Kom. (305-307)

PHILADELPHIA, PA.

Svarbus Susirinkimas Veikiančio Komiteto Sausio 3 d., 1937 m. įvyks svarbus Veikiančio Komiteto susirinkimas, 735 Fairmount Ave., 2:30 val. po pietų. Visi komiteto nariai ir draugai, draugės, norinti įstoti į šį veikimo komiteta, ateikit ir bendrai jungkim savo jėgas. Veiklus veikiančio komitetas yra įsteigtas Chicago ir kitose kolonijose. Šitas mūsų komitetas yra nutaręs surengti „Laisvės“ nauda! bankietą ar balių; nutaręs pastatyti scenos veikala; nutaręs surengti paskaitų ciklą.

DIDELIS NUPIGINIMAS

Dviejų dolerių vertės knyga Dabar gausite už \$1.25

Patarimai Vyrams

Apie Lyties Dalykus

Tai ta paskilbusi D-ro Robinsono knyga, kurią D-ras Kaščiūnas pakartotinai liepia skaityti. Pirkite ją dabar, nes už mėnesio vėl bus pilna kaina.

Reikalavimus su \$1.25

adresuokit:

J. BARKUS,

111-40—128th St.,

So. Ozonė Park, N. Y.

NASHUA, N. H., LIETUVIAM

Kalėdom ir Naujėm Metam avalynę ir smulkesnius drabužius kaip tai: marškinius, pančekas, pirštines ir daugelį kitokių pirkitės pas

JOSEPH SIMUTIS

Laiko lietuvių i dirbystės ČEVERYKUS, kurie yra stiprūs ir gerai tinka ant kojų;

OVER GLOBE SHOES

Yra didelis pasirinkimas avalynės ir drabužių.

Prašome įsitęmyti antrašą:

35 HIGH STREET

NASHUA, N. H.

taręs surengti paskaitų. Mūsų pareiga visų atgaivinti įvairių veikima. Nutarėm laikyti kas pirmas nedėdienis susirinkimus ir tankiau. — Sekr. A. J. S. (305-307)

Charles' Up To-Date

BARBER SHOP

K. Degutis Savininkas

PLAUKŲ

KIRPIMAS 25c

SKUTIMAS 15c

Prielankus Patarnavimas 100 Union Ave., Brooklyn Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

Tel. Virginia 7-4499

Barry P. Shalins

(SALINSKAS)

LIETUVIS GRABORIUS

Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.

Turim puikiai įtaisyta Kopylę ir salę dėl po žemumę pietų.

Teikiam nemokamai vėliausios mados automobiliaus.

84-02 JAMAICA AVE.

Prieš Forest Parkway

WOODHAVEN, L. I., N. Y.

Telephone Stagg 2-4409

A. Radzevičius

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

Vėdu šermentis ir palaidojų tinkamai ir už prieinamą kainą.

Parsamau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokioms reikiam.

402 Metropolitan Ave.

(Arti Marcy Avenue)

Brooklyn, N. Y.

Clement Voketaitis

LIETUVIS ADVOKATAS

113 West 42nd Street

NEW YORK CITY

Telefonas Bryant 9-7768

BROOKLYN OFISAS

168 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

Telefonas Evergreen 8-7179

VYRŲ IR MOTERŲ LIGOS

GYDOMOS NAUJOVISKAIS

BŪDAIS

Kraujo ir Odos Ligos, Nervų Sutrūkimai, Slogos ir Chroniški Skaudimai, Nervų ir Abėlės Nusilpimas, Skilvio ir Žarnų Sugedimai, Hemoroidai ar kiti Mėšlazarės bei Laukan Eijimo Nesveikimai, kaip skausmo ir nesmagumų priežastys, Strėnų Gėlimas, Scleritė, Neuralgia, Nervų Idegimas ir Chroniški Reumatiniai keblumai, Nosies, Gerklės, Plaučių, Plaučių Dūdų, Inkstų Netvarkumai ir kitos ligos Vyrų ir Moterų yra sekmingai gydamos su patenkinamomis ir greitomis pasekmėmis o jeigu turite kokią ligą, kurios jūs nesuprantate, pasiklauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūs nesveikumas bus jums išaiškintas. Kraujo Tyrimai, Šlapimo Analizė, X-spinduliai, Serumų Heidimai ir Cioplimai. Savigos yra prieinamos. Pasitarimai veltui.

DR. L. ZINS

Virš 25 Metų Praktikos

110 East 16 St., N. Y.

Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.

Valandos 9 A. M. iki 1 P. M.

Sekmadieniais 9 A. M. iki 3 P. M.

(MES KALBAME LIETUVISKAI)

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKA

Čia randasi lietuviška aptieka, kurioje galima pirkti vatetus daug prieinamesne kaina, negu kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS CAMPAU AVE.,

DETROIT, MICH.

SIENINIAI KALENDORIAI

1937 METAM

„Laisvė“ turi puikų pasirinkimų sieninių kalendorių 1937 metams. Yra labai gražūs ir spalvuoti paveikslai iš gamtos vaizdų, vandenys, miškai, kalnai ir tt.

Didžio: 15 colių pločio ir 20 colių ilgio. Kaina 20c

Tie patys paveikslai mažesnių:

12 colių pločio ir 16 colių ilgio. Kaina 15c

Pasiunčiame ir į kitus miestus už tą pačią kainą. Reikalaudami į kitus miestus malonėkite iš kalno prisiųsti užmokestį pašto stampomis.

Padarome su lietuviškais kalendoriais, kur yra pažymėta Lietuvos oficialės šventės ir katalikiškos šventės.

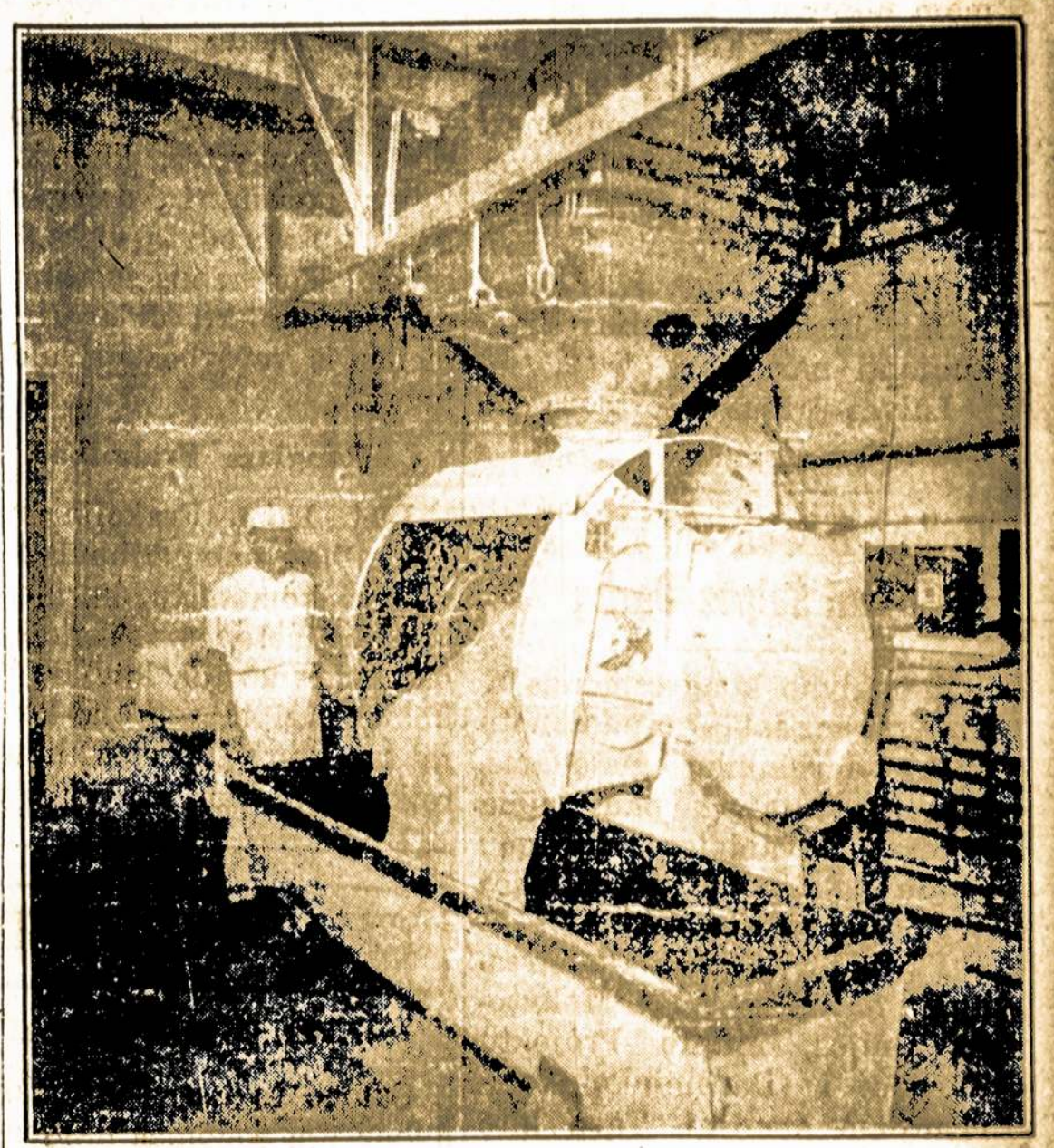
Daugelis siunčia iš Amerikos sieninius kalendorius į Lietuvą anglų kalboje su amerikoniškomis šventėmis. Lietuvoje tokie kalendoriai mažai naudingi. „Laisvė“ turi priėngusi lietuviškus kalendorius, kurie tinka Lietuvoje. Tad norintieji pasiųsti į Lietuvą kalendorius užsisakykite iš „Laisvės“.

„LAISVĖ“, 427 LORIMER ST., BROOKLYN, N. Y.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi.

Čia Parodoma Dalis Varpo Keptuvės, Kur Kepama duonos: rūgštė ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen, Doughnuts, Pies, Pasteries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duoną per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informaciją apie svarj ir kainas.

Antrašas: 36-42 Stagg Street,

Brooklyn, N. Y.

Lietuvių Anglių Kompanija

Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitęmyti adresą ir telefoną.

Telefonuokite: EVergreen 7-1661

arba užkirkite pasikalbėti į ofisą

485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Kampas Union Ave. ir Gran St.

TRU-EMBER COAL COMPANY

485 Grand Street

Brooklyn, N. Y.

(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)

Telefonas: EVergreen 7-1661

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Pasitikit Naujus Metus Aido Choro Parengime

Per metų metus Brooklyno Aido Choras kiekvienų naujų metų išvak. rengė šokių, pasilinksminimo vakarą, pasitikimui naujų metų. Taigi, ir ši metų choras prisilaiko tos tradicijos.

Nors tą vakarą Brooklyne įvyksta desėtkai panašių parengimų, tikimasi, kad Aido Choro draugai, simpatikai atsilankymu parems chorą, kuris daugelį kartų patarnavo Brooklyno ir apylinkės organizacijom.

Komitetas yra pasisamdęs gerą orkestrą, kuri griez lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Įžanga į tą puikų parengimą bus tik 35 centai. Kviečiame atsilankyti.

Parengimas įvyks ketvirtadienio vakarą, gruodžio 31, "Laisvės" svetainėje, 419 Lorimer St., Brooklyne.

Kom. Simpsonui Rengia Masinį Pasitikimo Mitingą

Paliuosuotam iš nazių kalėjimo Amerikos jūrininkui Lawrence B. Simpson'ui ant laivo Roosevelt pasiūta užklaukimo telegrama, ar jis sutiktų kalbėti jo pasitikimui ruošiamam mitingui 6 sausio, St. Nicholas Arena. Telegrama gautas atsakymas, jog sutinka kalbėti. Tad jau rengiamasi vienam iš įspūdingiausių sezono mitingų. Jį rengia Tarpt. Darbininkų Apsigyrimas, Pol. Kalinių Gyn. Nac. Komitetas ir Int. Jūrininkų Unijos streikuojantį narių.

Laivas pribus į portą 31 šio mėnesio.

Reikia Biliono su virš Tėsimui Šalpos Darbu

Brooklyno kongresmanas E. Celler pasisakė organizuoti WPA darbininkų atstovams, kad jis stoja už padidintą federalės valdžios skiriamų fondų palaikymui atsakančios WPA darbų programos.

Pasikalbėjime su kongresmanu dalyvavo WPA Mokytojų Unijos, Miesto Projektų Tarybos ir Darbininkų Susivienijimo atstovai. Tarp kito ko, kongresmanas pasakė:

"Ta programa turi būti tęsiama nežiūrint išlaidų. Mūsų fondo skolos toli nesiekia Francijos ar Anglijos skolų. Mes vis galime išleisti įvalias bondus palaikymui WPA ir vedimui jo projektų per sekamą dešimtmetį."

Jis dadėjo, kad 500 milijonų yra apgailėtina permaža suma šalpos darbams. Jo manymu, suma turėtų būti pakelta bent iki biliono su ketvirčiu, kad galėjus vesti šalpos darbus iki birželio, 1937 metų.

Drąsios Merginos

Harlemo Morningside Parke pastaruoju metu įvyko eilė apiplėšimų. Policija sakosi, kad dabar sugavus tuos piktadarius.

Ties Morningside Drive ir 121st St. tapo užtėmty du vaikinai, kurie mėgino atidaryti pastatytą automobilį duris. Juos suėmus, paaiškėjo, kad "vaikinai" yra dvi 17 metų amžiaus merginos, apsirergusios vyriškais drabužiais. Jos turėjo pavojingą ginklą — aštuonių colių ilgą švininę buožę "užmigdymui" aukų. Merginos padavė vardus kaip Mabel Greene, 2447 Eighth Ave., ir Evelyn Squires, 109 W. 133 St.

Darbininkų Mokyklos Auka Ispanijai

New Yorko Darbininkų Mokykla buvo surengus šokių Ispanijos liaudies valdžios naudai ir tuomi sukėlė virš \$300.

Mokykla turi 3,000 studentų ir 60 mokytojų.

Grand Central gelžkelių stoties traukiniai pavėlavo nuo pusės valandos iki valandos, kuomet 2,500 tonų žemės nukrito nuo kalno ir užvertė bėgius ties Peekskill stotimi.

Lietuvių Komunistų Veikimo Planai

Liet. Kom. Frakcijos Komiteto susirinkime, gruodžio 26, sekretorius raportavo, koki santikiai LKFK-to tarptautinėje dirvoje.

Paskutinėmis dienomis kreipėsi į mus Tarptautinis Darbininkų Apsigyrimas, ragindamas padėti suorganizuoti skaitlingą konferenciją, kuri įvyks sausio 10, 2 val. popietę, Hotel Pennsylvania, 7th Ave. ir 33rd St., New Yorke. Konferencija saukiama Am. Ateivių Gynimo Komiteto iniciatyva. Tas komitetas pagelbės, kad po konferencijos būtų sudarytas komitetas iš sveturgimių, nes tikrenybėje jie daugiau turėtų rūpintis savęs apgynimu.

Kom. Partijos Lietuvių Frakcijos Komitetas prašo lietuvių draugystės, kuopus bei klubus pasiūsti delegatus į augščiaur nurodytą vietą 10 d. sausio. Kur nebus susirinkimo, negalės išrinkti delegatų, ten vienas iš valdybos privalo dalyvauti.

Rengiam Prakalbas.

Liet. Kom. Frakcija rengs prakalbas paminėjimui 4 nužudytų komunistų, kuriuos sušaudė Smetonos fašistinė valdžia vien už tai, kad jie buvo komunistai ir veikėjai-kovotojai už visos Lietuvos liaudies reikalus. Prakalbos įvyks penktadienį, 8 sausio, 1937 m., Lietuvių Am. Piliiečių Klubo svetainėje. Prašome draugų nieko nerengti tą vakarą ir visus dalyvauti 4 karžygių mirties paminėjimo prakalbose.

Ispanijos Ambasadorius Kalbės New Yorke

Suvienytos Ispanų Draugijos Ispanijos Pagelbai rengia didelį masinį mitingą didžiulėje Madison Square Garden salėje, sausio 4 d. Mitingui pirmininkaus Columbia Universiteto prof. John Dewey.

Vienintėliu kalbėtojų bus Ispanijos ambasadorius Washington, Fernando de los Rios. Reiškia, pirmu sykiu newyorkiečiai gaus progą išgirsti tą liaudies fronto valdžios atstovą.

TDA Atsišaukia Finansinės Pagelbos

Tarptautinio Darbininkų Apsigyrimo sekretorė Rose Baron praneša, kad žieminiš vajus pašalpai darbo kalinių ir jų šeimų nelabai sklandžiai einasi. Buvo pasibriežta surinkti \$20,000 tam tikslui, vienok iki šio laiko teplauckė \$5,000.

TDA. atsišaukia finansinės pagalbos papildymui reikalingos sumos. Aukais siųskite: Prisoners' Relief Fund, Room 610, 80 East 11th St., New York.

TDA. taipgi prisidėjo prie medikales pagalbos Ispanijos liaudies valdžiai, pasiūciant \$7,500 vertės įvairių reikmenų. Neužilgo dar pasiūs \$5,000 vertės suaukotų vaistų ir chirurgiškų prietaisų.

Bedarbiai ir Projektų Darb. Veiks Bendrai

Pasibaigė dviejų dienų konferencija rytinių valstijų Workers Alliance Lokalų. Prieta prie bendro veikimo sutarties tarp Workers Alliance ir City Projects Council. Bus veikiam bendrai suruošimui demonstracijų 9 sausio ir maršavimo į Washingtoną 15 sausio. Šie veiksniai bus daromi protestui prieš atleidinėjimą iš WPA darbų.

Užbaigus konf. sekmadienio vakarą, įvyko bankietas, kur apart minėtų org. vadų Lasser, Benjamin ir Wiseman, kalbėjo I. Amter, nuo Kom. Partijos; Jack Altman, nuo Soc. Partijos ir Ad. Storey, nuo Mokytojų Unijos.

Pikietavo. Tūkstančiai Vištų ir Kalakutų

Ažiū tūkstančiams unijistų ir šiaip simpatikų, kalėdų vakarą New Yorko priepilaukas pikietavo keletas tonų kalakutų ir vištų — jūreivių pilvuose. Streikuojantieji jūreiviai buvo gerai pavaišinti, nes apart streiko komiteto paruoštų pietų, daugelis New Yorko darbininkų pakvietė jūreivius į namus pietauti.

Beje, Cigarų Darbininkų Unijos Lokalas 144 jūreiviams paaukojo vieną tūkstantį gerų cigarų.

Frakcijos Komitetas ir AL DLD 1-ma kuopa turi bendrą komisiją rūpintis surengimu diskusijų kartą į savaitę įvairiais iškilančiais klausimais. Kol kas diskusijos dar neįvyko. Už tai komisiją reikia pabarti.

F. K-to Koresp. G. K.

TEATRAS-DAINOS-MUZIKA

"REVOLUCIONIERIAI"

Cameo teatre, New Yorke, dabar yra rodomas naujas Sovietų judis vardu "Revolucionieriai." Judis vaizduoja revoliucinio judėjimo laikotarpį 1896—1905 metų, Rusijoje.

Judyje perstatoma išvartyti iš universiteto už rev. veikimą du draugai studentai, kuri vienas pagal savo supratimą yra bolševikas, o antras menševikas.

Vieną sykį, kuomet buvo laikomas darbininkų susirinkimas, kuriame dalyvavo studentas-propagandistas, — policija užpuolė ir suareštavo visus, kurie nespėjo pabėgti. Pakliuvo ir abu draugai, buvusieji studentai, į policijos nagus. Buvo teismas. Abu draugai išvartyti ištrėmimai į šaltą Sibiro kraštą. Juodu apsigyveno viename kaime ir viename kambaryje.

1903 metais įvyksta Rusijos Social Demokratų Darbininkų Partijos suvažiavimas. Tai buvo tas suvažiavimas, kuriame įvyko partijos skilimas. Lenino-Stalino-Kirovo šalininkai suvažiavime laimėjo didžiulę delegatų (bolševikų), o Plechanovo - Zasulich - Martovo žmonės buvo mažumoje (menševikai). Skilimas partijos sukėlė diskusijas visuose Rusijos kraštuose. Ir mūsų draugai esantieji tolimame ištrėmime diskusiuodami partijos suvažiavimą rezoliucijas, nekartą susipykdavo. Daėjo net iki to, jog ir tarp draugų, buvusių studentų, įvyksta "skilimas". Vienas iš jų (bolševikas) išsikrausto į kitą stūbą. Vėliau menševikas pabėga iš ištrėmimo — užsienį.

Ateina 1905 metų sausio 9 (pagal naują kalendorių — 22) diena, kada Peterburgo darbininkai, vadovaujami po Gapono ėjo pas carą pasiskųst apie savo vargus ir bėdas. Rami demonstracija tapo patikimai kareivių švišais. Žmonės persitikirino, jog pas carą nėra pasigailėjimo. Pasipiktinimo banga perėjo per visą šalį. Prasidėjo streikai ir sukilimai. Kilo revoliucija.

Judyje perstatoma Maskvos ginkluotas sukilimas, įvykęs gruodžio mėn. tu pačių metų. Čia parodoma išdavikiška menševikų rolė. Kuomet buvo Maskvos apskrčio soc.-dem. partijos konferencija, tai menševikai priešinosi ginkluotam sukilimui, sakydami:

"Viena Maskva sujudint visos Rusijos nepajėgė; Peterburgas pavargo; liberališkoji inteligentija apleidžia mus..."

O bolševikai sakė: "Mes negalime vilkinti nė vienos minutės; kas turi bent kiek proto, tai supranta, jog valdžia renka paskutines savo jėgas griebti už gerkles revoliucijai. Į kovą, draugai, su ginklais!"

Žinoma, ginkluoto sukilimo rezoliucija didele didžiuluma balsų tapo priimta ir sukilimas įvyko. Čia papodoma kovą ant barikadų Maskvos gatvėse.

Naujiems Metams

Geriausia Dovana Šventėms Deginės arba Vyno Bonka

LIETUVISKAS MONOPOLIS
turi degtinės nuo 59c iki \$4.00 už bonką.
Vyno nuo 50c iki \$3.50 už bonką
Gatavai prirengtų gražių "bas-kių" dovanoms duoti nuo \$1.99 iki \$10.00 už "baske."

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 Keap Street, tarpe Grand ir So. 1st Streets
BROOKLYN, N. Y.
Telephone EVERgreen 7-2089 License L-72

idomus ir pamokinantis, todėl kiekvienam draugui verta jį pamatyti.

Gaukite "Laisvei" Naujų Skaitvytojų

Komunistams

Nuo dabar iki sausio 5-tos kiekvienas komunistas privalo apsimokėti visokias mokesčius į partiją pilnai. Kitaip nesiskaitys gerame stovyje ir negalės gauti naujos nario knygelės. Taip pat labai svarbu visiems dalyvauti mitinguose 29-tą gruodžio ir 5-tą sausio, nes tomis dienomis bus registracija ir išdavimas naujų knygelėlių.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Bendrų Parengimų Komiteto Susirinkimas.

Bendrų Parengimų Komiteto metinis susirinkimas įvyks trečiadienį, 30 d. gruodžio (Dec.), "Laisvės" patalpoje, 8-tą val. vakaro. Visi organizacijų atstovai malonėkite pribūti. Bus išduota buvusio parengimo atskaita ir išdalinta pelnas. Prot. Sekr. (305-306)

PAJIESKOJIMAI

PAJIESKAU vyro, kuris supranta apie ūkį ir vest biznį. Turi būti pavienis, be kluties, neskiriant amžiaus. Galim būti pusininkais, jeigu įvesti kiek pinigų. Del platesnių informacijų prašau rašyti laišką "Laisvės" Administracijai, 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. (302-308)

Jau Laikas Pasirūpinti Žiemos Šventėm Gėrimų

Geriausia Vieta Brooklyne Pirkti Naminis ir Importuotus Likerius ten, kur yra Žiemos Kainos.

Didelis pasirinkimas Įvairiausių Deginės, Vyno ir Kitokių Likerių Pas

HYMAN BERGER
RETAIL
WINES AND LIQUORS
409 LORIMER STREET
BROOKLYN, N. Y.
Tarpe Staggs ir Ten Eyck Sts.
(Pigiaus niekur negausit)

DR. I. COHN
Specialistas ant Operacijų ir gydymo.
AUSŲ, AKIŲ ir GERKLĖS
OFISO VALANDOS:
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais.
Sėkmadieniais nuo 11 iki 1.
286 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-0072

Telefonas: Humboldt 2-7964

DR. J. J. KASKIAUČIUS

530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.

Nėra valandų sekmadieniais.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

LIETUVOS DEGTINĖ-VODKA

Dabar galima gauti Manhattan Liquor Store, tai vienatinė krautuvė New Yorko, o gal ir visoj Amerikoje, kuri turi Lietuvos Deginės. Mes išpirkom paskutinę Amerikoje buvusią Lietuvos Deginę ir dabar mes suteikiame ją už **už labai žemą kainą \$1.59 UŽ BONKĄ**

Mes jaučiame, jog didele dalim mūsų pasisekimo yra todėl, kad lietuviai iš mūsų perka, su mumis draugauja. Atsilyginimui savo geriems kostumieriams, mes apsiribojame pelnais bei uždarbiais ir padarome kainas taip žemas, kad kiekvienai lietuviški namai gali turėti bonką grynų Lietuvos Deginės Kalėdom. Parduodama tik po vieną kostumieriui.

Mes padidinom savo sandėlių šventėms ir dabar mes turime 1,000 skirtingų rūšių savo krautuvė. Mes turim šimtus specialų, bût per daug visus suminėti. Štai keli iš jų:

Importuota Lietuvos Deginė-Vodka \$1.59 už pt.

Oak Mellow, 9 mėnesių 59c puskvortė, \$1.15 kvorta
Baltimore Club, 2 metų
Gryna Maryland Ruginė 98c puskvortė, \$1.89 kvorta
Galionas Saldaus Vyno 98 centai
Port, Muscatel, Sherry ir kitų.

Duokite Likerį Kaip Kalėdų Dovaną
Tai bus labai įvertinama dovana.

Pirkitės Sau Šventėm Likerius Didžiausioje, Žemiausioje Kainų ir Labiausia Patikimoje Krautuvėje Brooklyne

THE MANHATTAN LIQUOR STORE
264 GRAND STREET, BROOKLYN
corner of Grand and Roebing Streets
EVERgreen 7-1645 L-886

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAM ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, už eikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedėlionis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vakaro.

426 SOUTH 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties. Tel. Evergreen 7-8886

NATURAL-LAX-HERB TEA

Sutaisyta JOHN W. THOMSON'O (TANKUNO), N. D. P. C.
Nelaukite iki vidurių užkietėjimas įsisėnės, nes iš to išsivystys visokios ligos, kaip tai: galvos skaudėjimas, šaltis, kataras, apendikas, inkstų ligos, įdegimas tonsilų, reumatas, nervuotumas, ekzema, kepenų širdies ir kitokios ligos.
Vartokite Thomsono NATURAL-LAX-HERB TEA, kuri yra sudaryta iš 12-kos Natūralių žolynų ir turi visokių mineralinių druskų ir vitaminų, kurie yra būtini reikalingi žmogaus kūnui. NATURAL-LAX-HERB TEA yra viena iš geriausių paliosavimui, išvalymui ir sutvarkymui pajurusį vidurių. Taigi, tuojaus prisiskite 60c Money Order bei krasos ženklelių, o aš tuojaus jums pasiūsiu už tai paketį N. L. H. T. per pašta. Rašykite šiaip:
John W. Thomson, P. O. Box 186, Brooklyn, N. Y.

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai.

Nuliūdimo valandų, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.